

*
MEGJELEN CSÜTÖRTÖKÖNElőfizetési ár:
Egész évre 9 Kor — fill.
Fél évre 4 Kor 60 fill.
Negyedévre 2 Kor 40 fill.
Egyes szám 20 fill.

HONTI LAPOK

Szerkesztő és lapfajdonos:
HALÁSZ FERENC.*
Nyílttér petít sora
40 fillér
*
Hivatalos és magánhirdetéseket mérsékelt árszabás szerint.
*

Ipolyság, 1902. évi április hó 10-én.

Székhely-kérdés.

I.
Mikola járási székhely

Évek óta huzódó valóságos kabalá a vámosmikolai járás közigazgatási székhelyének kérdése. A kérdést a belügyminiszter indította meg évek előtt, helyesen utalva arra, hogy az 1883. évi XV. t.-c. 15. §-ában foglalt rendelkezéseinek megfelelően, hogy a járasok területe és székhelye a járásbíróóságok területével és székhelyével megegyezzen — az alsó járás székhelye Szobról Vámos-Mikolára helyeztessék át.

Törvényhatóságunk bele is ment a kérdés tárgyalásába. De a kérdés megzökent, egyrészt mert a csalomjai járásbeliek ellenezték, hogy a székhelykérdés csimbókját képező terv szerint a csalomjai járás felosztásuk és felosztásuk másrészt a miatt, mert a törvényhatóság a székhelykérdés helyes megoldását attól tette függővé, hogy a törvényhatóság pénzügyigazgatóságát, Vámos-Mikola és Bát kir. adóhivatalt kapjon.

A kérdés óvatos megkerüléssel így került le a napirendről, másodízben, gondolom 4 év előtt került ismét szőnyegre. Részint politikai féltékenységből, hogy vagy Szob, Maros és Szokolya, vagy Vámosmikola és vidéke felesap kurucnak, részint pedig egyéb személyi és kényelmi tekintetekből, ismét elfojtották a kérdést. Igen, de ezzel az elfojtással csak növekedett a kérdés feszítő ereje.

A kérdést a járás nagy közérdeke ma oly követelőleg taszítja előtérbe, hogy azt többé eltolni, vagy éppen agyonütni nem lehet.

A pénzügyminiszter és a belügyminiszter vetik felszínre a járásszékhely kérdését. A pénzügyminiszter határozottan kijelentette, hogy mi helyt a járás közigazgatási székhelye Vámos-Mikola lesz, azonnal felállít ott adóhivatalt, addig elvből nem.

A mikolai járás jól felfogott érdeke tehát az, hogy a székhelykérdés végleg megoldassék. Hiszen már maga a topografiai helyzet is egyenest Mikolát jelöli meg székhelynek. A járás kellő közepén fekszik, van országútja, a vasúti állomás 15 pernyi távolságra van tőle.

Közvetlen közelében számos népes község fekszik, és pedig: Ipoly-Pásztó, Kis-Keszi, Tölgyes, Börzsöny, Perócsény, Ipoly-Szakállos és Bél, melynek határai mind szomszédosak V.-Mikolával.

Maga a szomszédos községek lélekszáma Vámos-Mikola lélekszámával együtt 8000-nél többet tesz, negyed részét tehát a járás összes lélekszámának. Vámos-Mikoláról két-három óra alatt könnyen el lehet jutni a járás legtávolabb eső községeibe is; mivel a két legmesszebb eső község közül Kis-Peszek 27, Nagy-Maros pedig 32 kilométer távolságra fekszik Vámos-Mikolától, mely minden irányban össze van kötve jó utak által a községekkel; a távolabb eső Duna melletti községekkel pedig vonaton közlekedhetik. Azt nem is említve, hogy Vámos-Mikola a hasonnevű kir. járásbíróóság székhelye: van Vámos-Mikolán takarékpénztár, posta és távirtda, gyógyszerár, pénzügyőrségi és csendőrőrségi szakasz Van rendes heti piaca, évenként két országos vásárja.

Szóval Vámos-Mikola szépen fejlődő rohamosan épülő, a járás székhelyének megteremtett központ.

Huszonegy község: Vámos-Mikola, Lontó, Nagy-Peszek, Kis-Peszek, Tergenyé, Szete, Szakállos, Szalka, Letkés, Kis-Salló Kis-Ölved, Bél, Zalaba, Ipoly-Pásztó, Kis-Gyarmat, Páld, Kis-Keszi, Bajta, Leléd, Tölgyes, és Börzsöny kérte annak idején a székhelyet Mikolára és kéri ma is. A járás több mint kétharmad része számbeli és területbeli jelentőségben és politikai súlyban. A harmadik harmadrészből talán csak Nagy-Maros, Szob és Szokolya nélkülözhetné eleinte nehezen a szobi székhelyet. De ez rájuk is csak látszólagos sérelem volna. Mert eltekintve attól, hogy a kábitó arányokban fejlődő Nagy-Maros rövid idő alatt rendezett tanácsu várossá nővi ki magát, Szokolya és vele Mária-Nosztra, Kóspallag a hegyeken keresztül, és pedig szobi útjainál kevésbé rossz utakon hamarabb ér Mikolára, mint Szobra — ezen községeknek is sokkal több ügyes-bajos dolguk akad Mikolán a járásbíróóságnál, a telekkönyvnel, az adóhi-

vatalban, a takarékpénztárban, mint most a szobi szolgabírói hivatalnál; így ha Szobon maradna is a székhely, többet kénytelenek akkor is Mikolára fáradni mint Szobra.

De meg a szolgabíró ambulans hatóság lévén, a marosi, szobi és szokolyai dolgokat ott, a helyszínen a feleket időnként egy helyre idézve, igen szépen elintézhethetné mindenkor.

Mikola elejtése az adóhivatal elvesztését is jelentené, és megmaradna az a minden jogérzetet fellázító sérelem, hogy egy egész járás közönsége tíz helyen szét-szórva találja meg nagy időpazarlással, nagy pénzáldozattal hatóságait, holott az mind egy központban lehetne összepontosítva.

A fontos kérdés törvényhatóságunk keddi közgyűlésén kerül döntés alá. Törvhatóságunk tagjai bizonyára intuitív elmével, minden személyes kényelmi érdeken fölülemelkedve, tisztán a valódi, a jogos közérdek magaslatáról ítélik meg a dolgot, azzal a pártatlansággal, melyre e fontos kérdés jogos igényt formál.

Ha igen, akkor Vámosmikola — járási székhely.

Nekünk, mikola-vidékieknek senki se vetheti szemünkre, hogy pro domo beszélünk. Hát nem bánjuk, ne legyen Mikola, tessék, vigyék a székhelyet akár Szalkára, Tölgyesre, vagy akár Pásztóra vagy Bélre, csak Szobon nem maradhat. De akkor tolják el talicskán Mikoláról oda a kir. bíróóságot, és azt a telekkönyvi hivatalt is, melyet mi néhányan saját anyagi erőnkéből vagy 10000 korona áldozattal emeltünk a járás közérdekének szolgálatára.

Egy m. biz. tag.

II.

Ipoly-Nyék járási székhely.

A nagy csalómiai székhely kérdésében az ottani járás egy tekintélyes megyebizottsági tagjától alábbi sorokat vettük:

Kedves barátom!

Mai napon kaptam tőled egy levelet, melyben arra kérsz, hogy irjak b. lapod részére véleményt az itteni irányadó körök véleményéről a járási székhely tárgyában.

Erre röviden legjobb tudomá-

som szerint és egész önzetlennül a következőkben felelhetek.

A székhelynek N.-Csalomiára való helyezését csupán a szomszéd községek, mint Kis-Csalomia, Ipolykeszi, Kóvár, Haraszi és maga N.-Csalomia kívánja. Ipolykesziről pedig azt is mondhatom, hogy nekünk bár N.-Csalomia közelebb van mint Nyék, mégis nem bánjuk, ha Nyéken is lesz a székhely.

Valami nagy lelkesedéssel nincsenek is a nevezett községek birtokosai a n.-csalomi székhelyért, mert hiszen jó utakkal rendelkezvén, nem nagy különbséget tesz az, ha a félnek egy pár kilométerrel messzebbre is kell menni. Ugy tudom, hogy maga N.-Csalomia község sem bánna nagyon, ha a székhely Nyéken lesz, abból az egyszerű okból, mivel a szükséges építkezések oly mérvben terhelnék meg a községet sok számos éveken át, melyek miatt sok szükségesebb, mondhatnám égető befektetéseket nem tehetne meg a község. N.-Csalomiának több mint fele határa az Ipoly folyón túl van, melyet csak akkor közelíthetnek meg, mikor áradás nincsen, vagyis csak akkor, ha nagy szárazság van, tehát az évben alig 4-6 hétig közeledhetnek tagjukhoz vezető legrövidebb utjukon. Különben egész éven át csak nagy kerülővel, Kóvár és Ribán keresztül juthatnak tagjukhoz. Itten persze rendszeres gazdálkodásról szó sincsen. Ezen ut kiépítésére nekik égetőbb szükségük van, mint akármire, mert ettől függ a község anyagi jóléte, egzisztenciája, különben koldus-

botra jutnak. Ebben az értelemben nyilatkozik N.-Csalomia község minden egyes lakosa. Ez kellene nekik és nem egy pár megterhelt bérház, melyet az unokák kapnának csak meg elhanyagolt és megterhelt birtokok mellett. De ha ez ut kiépülne, nemcsak maga a község tisztázhatná ki magát adósságból,* hiszen tagjuk több mint fele az Ipolyon túl van, hanem N.-Csalomia egész vidéke így közelebb jutna a vasúthoz, mivel e vidék vasúti állomása Dejtár, melyet mostan egyáltalán megközelíteni nem lehet, az ut kiépítése esetén pedig Dejtár állomás, Ipolykeszi, Kiscsalomia, Terbegecz, N.-Csalomia, Inám** legközelebbi vasúti állomásává lenne.

De hiszen legyünk igazságosak! N.-Csalomia székhelyt kéri 1987 lakos, mely sokkal csekélyebb a Nyéket kérő 6943, vagy Csábot kérő 7215 lakosával szemben.

A távolságtól egészen el kell tekintenem, mivel sem Nyék, sem Csáb, sem Csalomia nem központ.

Vasutja egyiknek sincsen, ha csak valami úton módon nevezett dülő utat talán segélylyel Dejtártól Csalomiáig ki nem építenék, akkor határozottan amellett szólna több kellék, hogy Csalomia legyen a székhely, mivel jó utjai vannak és akkor 15 perenyire volna a vasúti állomástól. De a jelen állapotok szerint mind a három versenyző község van többé-kevésbé jó uttal ellátva.

* Most a kisbirtokosok nagyon el vannak adóssodva.

** Kőkeszi, Sirak.

Nagy különbség van azonban N.-Csalomia és Nyék anyagi viszonyai között.

A székhelynek Nyékre való tételével Alsó-Nyék és F.-Nyék egy községgé alakulván 1800 lakosa volna, hol már mostan is több urilakás van a hivatalnokok rendelkezésére. A község esinos csendőrkaszárnyát építetett minden megterhelhetés nélkül, mivel Nyéken az építkezés sokkal olcsóbb, mint a járás bármely helyén. N.-Csalomiahoz viszonyítva az építkezés költségét, úgy aránylik ez, mint 1:5. Ez pedig nagy szó! Nyéket semmiképen sem terhelné meg a szükséges építkezés. N.-Csalomiát pedig esetleg koldussá tehetné. Használna semmi szin alatt nem volna. Ezt n.-csalomiái tekintélyes, higgadt és gondolkodó közbirtokosoktól tudom Nyék mellett szól azután majdnem 7000 lakos, a Csalomiát kívánó 1987 lakos szám. N.-Csalomia különben is a legnagyobb távolságot tünteti fel viszonyítva a járás községeihez és pedig: A Nyéktől 487 kilométer, Csábtól 467,2 kilométer, N.-Csalomiától pedig 495,3 kilométer.

Ha a számok megdönthetetlen igazságai szerint akarunk itélni, akkor a székhely csakis Csábot illethetné meg, mivel a távolság viszonyítva a járás községeitől a legkisebb és a kérő lakosok száma legtöbb, vagyis 7215.

Nézetem, valamint több illetékes érdekelt közbirtokosé is, hogy joggal sem nem illeti meg Csalomiát a székhely, de határozottan kárára lesz az előbb említett okok miatt, melyek a község lakosaira sokkal fontosabbak, mint

Kicsi babához.

Mit érne az égbolt.

Ha csillag nem volna:

Mit érne az élet,

Hogyha a szerelmet

Nem ismertük volna?

Ugy-e, kicsi baba,

Te is úgy gondold? ...

Legalább szép szemed

Szerelmeért eped,

S boldogságtól ragyog.

Hát még pici ajkad

Mint szíja a mézet,

Melynek édességét,

Szerelmes izét

Méz nem adja néked...

S mit érne a szép szem,

Ha pusztán csak — nézne?

Az ajak mit érne,

Ha rá nem peregne

Egy másik ajk méze?

Orsovay.

Kikelet.

A tavaszi nap fénylő sugarai beragyogják a lomb nélküli fák koronáit s melegítő sugaraik által azon iparkodnak, hogy a száraz ágakból fakadó rügyeket mielőbb kicsalhassák.

A pacirta a kedves tavasz hirnöke, vigan röpköd a magasban, mintha azon törekednék, hogy a menyboltozatot elérve a jó Isten trónja közelébe juthasson s neki a szép kikeletért köszönetét fejjeze ki.

Az ibolyák is előtűnnek, kis fejüket szerényen emelik ki az ágak és száraz levelek közül, a hol valóban csak a kutató szemek képesek őket fölfedezni, s csak a kellemes illat, a melyet maguk körül árasztanak, árulja el hol létüket.

Mind ez oly nagyon szép és oly édes érzettel tölti el a szemlélő kebelét, hogy az isteni erő eme nagysága előtt kénytelen leborulni s legalább egy sóhajban emelkedik a nagy mindenség alkotója felé, hogy saját keblében is a természet eme fenséges kikeletét plántálhassa be.

Nem hiszem, hogy van emberi kebel, a melyet minden érzék nélkül hagyna a természet eme fenséges feltámadása. A midőn a halál borzalmas képét a felénk mosolygó úde ébredés váltja fel. A midőn a fáradt új erőt érez, a beteg javulást, a

bánatos szívűek sajtó sebei a kikelet balzsamos illatától reménylik enyhülésüket.

S mi ez a természet feltámadása, azon feltámadáshoz képest, a mely az emberiség lelkének örök éltét jelenti, a mely minket az örökké tartó kikelet honába vezet.

A természet eme feltámadása tárja elénk, és hozza magával ama végtelen szomorú, de az utánna következő öröm ünnepet, a melyet a keresztény világ husvétnek nevez.

Zugnak a harangok, a templomok gyászt öltenek, a szent egyházak megtelnek a hívők sokaságával. Mert hiszen mindenki iparkodik a kinek egy parányi élő hit él lelkében, hogy a feltámadás reményének osztályrészesé lehessen, s a lélek számára teremtett kikelet honába juthasson.

Közel két ezred előtti megszűnni nem akaró, örök tél homálya táru elénk, a midőn az emberiség a léleknek teremtett kikeletét, a feltámadást csak mint egy hajszálnyi fénysugárt reménylheti, a melynek vágyásától egyéb nem jutott nekik, s eme várákozásuk közepette az örök halál, ismét a borzalmas sötét tél martaléki lettek.

Lélekben a Golgota áll elénk, a melynek fájdalmas szemlélete alatt feljajdul az érző kebel s leborulva a megfeszített

az, hogy a székhely Csalomán lesz-e, vagy sem. Szóval Csalomia mellett nem szól semmi.

Ha azonban lehetséges volna az az eset, hogy a Dejtár állomás és N.-Csalomia közti ut a megye s ennek segélyével kiépülne, úgy kérelmezheti N.-Csalomia a székhelyet, akkor nem követ el öngyilkosságot!

Győzzön az igaz!

Az alispán jelentése.

Czobor László vármegyénk alispánja összeállította a tavaszi közgyűlés elé szánt félévi jelentést, mely ekként hangzik:

Méltóságos Főispán Ur!

Tisztelt Törvényhatósági Bizottság!

Az őszi rendes közgyűlés óta tett intézkedéseimről, és a törvényhatóság állapotáról szóló jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

Közéletünk három alakban nyilatkozott meg és jutott érvényre ezen időszak alatt; és pedig időrendszerint: — az országgyűlési általános képviselőválasztás, — a törvényhatósági bizottsági tagok választása, és a tisztújító szék megtartása által.

A választó közönség élénk érdeklődést tanúsított mindhárom esetben; és tömeges részvéte, valamint higgadt magatartása által méltónak mutatta magát az alkotmányos jogok gyakorlására, és önsorsának intézésére.

A hatóságoknak gondja volt arra, hogy a választó közönség kellő jogvédelemben részesüljön, és senki akadályozva ne lehessen a legjobb meggyőződésének szabad nyilvánításában.

A megyebizottsági választott tagok felének megbízatása tavaly lejárt. A választások október 16-án lettek megtartva, — elébb mint máskor, — azért, mert a tisztújításra kellett figyelemmel lenni, melyre az ujon-

nan választottak — tekintettel a felsőbb intézkedésre — meghíva lettek.

Füzes-Gyarmaton és Szobellében november 18-án pótválasztások tartattak.

A legtöbb adót fizetők névjegyzéke is időre elkészült, és a választottakkal együtt köztudomásra hozott.

A választási eljárás ellen kétfelszólamlás adatott be, melyek az igazoló választmány elé vitettek, és ott elintézve lettek.

A bizottságnak tagjalenni megszűnt elhalálozás következtében Glück Adolf ipoly-sági jönevű kereskedő, ki felekezeti jótékony célokra jelentékenyebb összeget hagyományozván, magának jó emléket biztosított.

A központi választmány október 4-ére tüzte a képviselő választás idejét, mihez képest intézkedtem a rend fentartásáról, melyre a közönséget hirdetményben felhívtam: belügyminiszter urat pedig a katonai segély kirendelésére kértem — megfelelő sikerrel.

Megválasztattak országgyűlési képviselőkké: az ipoly-sági kerületben Ivánka Oszkár, a korponaiban ifj. Holczér János és a szalkaiban Jakabffy István.

A tisztújító szék december 21-ik napján lett megtartva.

A közönség érdeklődést táusított a választás iránt és izgalmas jelenetekben sem volt hiány. Mely élénkség azonban nem birta elcsaltni a közönség fájdalmas érzését, melylyel a közgyűlés színhelyéről távozott, — és melylyel kegyeletesen adózott a közhit szerint utolsó restauráció emlékezetének.

A tisztújítás eredménye közismeretes, és annak idején a vármegye közlönyében a névjegyzék közlésével tudomásra hozott.

Jelentősebb változás csak a főjegyzői állásban történt; és pedig Forster Frigyesnek a jól kiérdemelt nyugalomba vonulása által, kinek hosszúra nyúlt tisztai működését a vármegye közönsége osztatlan bizalommal, — és midőn az véget ért — érde-

meinek jegyzőkönyvi megörökítésével is jutalmazta, — közben pedig a Ferenc-József-renddel történt kitüntetése által a legfelsőbb elismerésben is részesült.

Azok az érdemek, miket a kopár területek befásításánál magának szerzett, — a vármegye határán kívül is elismertetnek és dicsérő szóval méltattatnak.

A tisztújítás előtt vett bucsut tisztai állásától Wilezek Frigyes gróf dr. aljegyző és tb. főjegyző is, miután előbb képviselővé választott; — kinek elvesztését szintén fájjaljuk, mert kiváló kötelesség tudása és képzettsége őt a vármegye legjobb tisztviselői sorába avatták.

A megalakult új tisztikar — mely ifjú erővel — köztük más vármegyék fiaival is pótoltatott — január 1-én foglalta el helyét, és folytatta — ahol elhagyta — nehéz viszonyok közt szolgálni a vármegyei közönséget, legjobb tehetsége és akarata szerint és annak reményében, hogy a béke áldása fogja kisérni törekvését.

A tisztikarban azóta a következő változások álltak be:

Horch Gyula segédiktatói állásáról lemondott, helyét Árvay József irnok, ennek helyét pedig Heiczl István napidíjas foglalta el főispáni kinevezés folytán.

Kineveztetett járás orvossá Csábra dr. Komáromi Sándor, aki azonban helyének elfoglalása előtt visszalépett.

Valamint főispáni jogkörben kinevezettek, Kramár Pál dr. városi tisztai orvos, tb. főorvossá; — Belló Árpád könyvelő tb. ellenőrré; — Farkas Rezső szolgabíró tb. főszolgabírónak, és végül Sipler Dezső közigazgatási gyakornokká. kit szolgálatátételre — további intézkedésig — a korponai főszolgabíróhoz osztottam be.

Örvendetes eseményt képez és a tisztikarra is fényt áraszt, a királyi kegy legújabb megnyilvánulása; melylyel Kovács-Sébastieny Endre dr. vármegyénk főorvosa kir. tanácsossá kineveztetett.

Ehez a kitüntetéshez összhangzóan csatlakozik a közönség osztatlan öröme, és a

előtt, vonaglik a bűnös szív vétkeinek sokaságában, s bocsánatot, irgalmat esdekkel lelkének számára ahoz, akit tengernyi bűneivel felfeszített s a bánatosan lehajló isteni fő feléd fordul óh lélek, s ekkor mentve vagy, szívébe zár s biztató szavakkal adja tudodra, hogy vele leszesz a paradicsomban s a kikelet eme fenséges feltámadása ekkor kezdetét vette, mely tart a világ végezetéig.

Van-e fájdalom? van-e bánat? a melyre más balzsamot nyerend a sebzett szív, mint a Golgotán kezdetét vett kikeletben. Van-e emberi tudomány? van-e oly vegyész, a ki gyógyírt képes nyújtani a vergődő léleknek enyhülésére. Nincs! Ha a világ elhagyott, ha a világ által esalutva lettél, ha önéleted teherképen nehezedik reád, ha szeretve nem vagy többé senki által, ott táruul feléd a golgotai kikelet, az édes balzsamokkal, a melyek irt nyujtanak fájó szivednek, s feltáruják előtéd a feltámadás, az ujjászületés kapuit. Ott vár reád a szerető szív, a mely nem lők el magától soha senkit, szerető szíve tárva a felé közeledőknek, s bocsánatot nyujt a tünös léleknek.

Óh, ti szerencsétlenek, a kiknek minden reményfonala elszakadt, a mely az élet örömeihez volt csatolva, s nem vártok javulást sorsotokban, s talán kétségbe-

esetekben, a midőn a világ felétek nyujtja a megtöltött feyvereket, vágyva kaptok utánnuk, hogy ez által szabaduljatok a fájdalmas élettől. Mily balgaság ez! s mily meggondolatlan tett nem gondolni arra, hogy ti, a kiket a világ elhagyott, a kik esalutva lettetek s számotokra s a föld nem terem virányokat, azért felétek is táruul a szép kikelet, az isteni feltámadás, keressétek fel lélekben azt a nagyságot, a ki mennyei balzsamokkal enyhíti a vérző szívet, s ujuló tavaszt terem a sivár lélekben.

Magdolna.

Drégely, Szondy, Palánk.

Helyreigazító és pótló adatok a Szondy-Albumhoz.

Irtá: Matunák Mihály.

VI. közlemény.

A védő őrség Szondyval élén a leomlott kapunál várja a felrohanó néhány száz főnyi rohamoszlopot. A harc rövid, de heves. Szondy dárdával kezében viaskodván, térdébe lövést kap, a másakra esik s tovább is kétségbeesetten küzd, míg egy másik golyó kioltja életét s a felhatoló törökök a maroknyi, kifáradt védő őrséget, utolsó szállig felkonecolják. Elhallgat ennek „Jézus“ csatakiálltása, felhang-

zik a törökök „Allah“ győzelmi ujjongása s a lőtávolon kívül álló basának jelentik, hogy a vár be van véve. Ali fellovagol a Várbérecen levő tüztelepéhez, hogy közelebből lássa győzelme színhelyét, a vár füsttölgő romjai közé azonban még nem mer felmenni, félvén valami robbanó aknától. Ott marad tehát övétől körülvéve s azonnal látni akarja a kised vár esodálatos hősiességü védőjének tetemét, oda hozzák a holttestet, melyet Rusztán nevü török lefejezett és fejét a hegyoldalról levetette, ezt is keresteti, a testhez illeszteti, dicsérő beszédet mond fölötte, példány képül állítja moszlim katonáinak, sirt ásat ott, a hol állott, a tüztelepnél, elhantoltatja a kereszténység és a haza vértanuját s a győzhetetlen Nagy Szulejmán esászárnak Magyarországon teljes hatalmu fővezére leszállva fényes paripájáról, az elesett hős iránti nagyrabecsülése jeléül lobogós hadi kopjáját tüzi frissen hantolt sírjára; a hatalmas győző meghajol a gyenge legyőzött sírja előtt, a mulandó nyers erő meghódol a hősi kitartás és önfeláldozás halhatatlan eszméjének.

Szondy sírja tehát nem az Aranygombon keresendő, melyet eddig annyiszor hiába turkáltak fel, hanem ott a vár alatt, a Várbérecen, Hont és Nógrád vármegyék határdombja alatt (talán a két vármegye

rokonszenvek tiszta megnyilatkozása, melylyel a királyi elismerést fogadta.

Ezek után jelentem a tisztelt bizottságnak, hogy a közigazgatási biottság megtartotta rendes havi üléseit, és az alakított többi választmány is — a jelentkező szükség szerint összeült és tanácskozott a napi-rendre tűzött tárgyak felett.

Belügyminiszter ur jóváhagyta a vármegyei tisztviselők stb. hozzátartozói által igényelhető temetési járulékról alkotott vármegyei szabályrendeletet, melynek életbeléptetéséről gondoskodtam.

A vármegyei közigazgatás államosításának jelenségei mind sűrűbben felmerülnek. Ujabban alkotott a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény, melynek hasznos intézkedései részben már életbe is léptek; nemkülönben a vármegyék pénztári és számvéviségi teendőinek ellátásáról alkotott törvény, melynek életbeléptetésénél felhasználandó adatokat belügyminiszter ur március hó végén a vármegyéktől már be is kívánta.

Jelentem továbbá, hogy engedélyeztettem 160.000 és illetőleg 50.000 korona kölcsönt a pesti hazai takarékpénztártól felvettem. Elsőt a közúti, a második összeget a kórház alapba beutaltam; egyben a nevezett alapok függő adóságait ezen összegekből kifizettem, a felmaradt összeget pedig a közúti és illetőleg kórházi építkezésekre fordítani rendelttem.

Mely kölesönből többek közt az ipoly-szakállo-i ártéri töltés és hid fog kiépíttetni; és illetőleg a vármegyei kórház fog a modern igényeknek megfelelően berendeztetni.

A vármegyei alapok az elmúlt félévben jelentékeny hátrálékot mutatnak, különösen nagy a hátrálék az ebadónál, melylyel szemben az adófizető közönség nagy ellenszenvet tanusít; — mely körülmény jelentékenyen hátráltatta a közigazgatás menetét, valamint a pénztári ügykezelés rendjét is.

A mult rossz termés miatt méltányosságot kellett gyakorolnom, azért a kényszerbe-hajtás szigorú alkalmazásával felhagytam és a jobb termés reményében azt több községben az őszre halasztottam.

Tisztelt bizottság! A megélhetési viszonyok a mult télen a szokottnál is nehezebbre fordultak az által, hogy az enyhe idő miatt az az erdei termékeket ki nem fuvarozhatták. A nép megszokta a téli rossz táplálkozást, azért a hatósági külön beavatkozásnak szüksége sehol fel nem merült. Fél év azonban, hogy rossz termés ismétlése esetén a kivándorlás vágya fog felülkerekedni népünknek, melynek szórványos esetei a mult félévben két korponai lakosnak Amerikába költözésében és a márianosztrai bányafejtőknél mutatkoznak, kik Szobon munkát nem találva, közülük többen Porosz Sziléziában kerestek és találtak foglalkozást.

Saját jól felfogott érdekünk azt parancsolja, hogy az aratási, kaszálási, és répa kapálási munkákat a gazdák első sorban hontvármegyei munkásokkal végeztessék, kiknek megszerzésénél utbaigazító tanácsal a járási hivatalok is készek szolgálni.

Jelentem ezenkívül a tisztelt bizottságnak, hogy a mult félévben megvizsgáltam a báti és ipolysági szolgabírói hivatalok ügykezelését; nemkülönben vizsgálatot rendelttem Perőcsényben a községi pénzkezelésre; melyet a számvéviség a helyszínén teljesített is. A számvéviség ezenkívül még Mária-Nosztra, Szob, Tópatak, és Szalonya községekben is teljesített vizsgálatot a mult félév alatt és észleleteit a járási hatóságokkal közölte további eljárás végett.

A községi élet köréből jelentem a tisztelt bizottságnak, hogy az összes községi költségvetések felülvizsgálva a törvényhatóság által jóváhagyattak és a községeknek megküldettek, és hogy a községi pótdók az előző évihez viszonyítva nagyobb mérvű emelkedést nem mutatnak.

A járási főszolgabírók a községi ügy- és pénzkezelési évi vizsgálatokat teljesítették; és miután a fuvar átalány nagyobb lett, melyből a fuvar költségek könnyebben fedezhetők, ez okból a külszolgálat fokozását kívánom a főszolgabíráktól, melyet szigorúan ellenőrizni kötelességemnek ismerem.

Az összeépült községek egyesítése céljából

ból indult mozgalom a közönség elítélete miatt, nehezen tud utat törni magának. Pedig anyagi és erkölcsi haszon várható az egyesítésből; azért azt folytatni és fokozottabb erélylyel támogatni fogom a jövőben.

Korponán új városháza épült megfelelő díszszel és célszerű berendezéssel, mely december hónapban lett átadva rendeltetésének. Már ebben lett megtartva december 30-án a városi tisztújítás is, melyen a régi tisztviselők újra megválasztottak; egyben betöltetett az ujonnan rendszeresített számvévisői állás is.

A községi (kör) jegyzők munkával tulterheltsége közismeretes lévén, azon gyökerelesen segíteni a községek veszélybe döntése nélkül a mostani közviszonyok mellett nem lehet. A hol a halogatás veszélylyel járna, ott jegyzősegédi állásokat kezdenek szervezni, a mi új terheket ró a községekre. Ebben a helyzetben felírtam belügyminiszter urhoz és kértem anyagi segélyt a szegényebb községek számára, azonban maig siker nélkül.

Áttérve ezek után a vármegye gazdasági viszonyaira — miknél most is a legtöbb sikert mutathatjuk fel — elsőben is dicsérő szavakat kívánok szentelni annak a nagy tevékenységnek, melyet a hontvármegyei gazdasági egylet — új életre kelve — utóbb kifejtett és működési programja alapján a gazdasági élet fejlesztése érdekében tenni megígért.

Az egylet új elnöke nagy buzgalommal és a jobb jövő biztató reményével vette át az egylet vezetését környezve a közönség bizalmától; mely törekvés, ha mindenünnen megfelelő támogatásban részesülend, akkor a várt siker elmaradni bizonytalán nem fog.

A gazdasági élet fellendülése várható vármegyénkben még a mezőgazdasági bizottság és a gazdasági egylet tervezett egyesülésétől is; mely elő van készítve és mint a közgyűlés tanácskozásának egyik fontos tárgya a tisztelt bizottság határozatát várja.

Ipolyszakálloson vízjelző állomás létesítetett a végből, hogy az áradási viszonyokat nyilvántartsa és a hatóságokat a viz-

a határon levő Szondy-sirt választotta később határdombul), vagy tőle jobbra, keletre, hol nem messze a sok erdei fa és bokor között egyetlen kultur-növény, egy elvadult egres-bokor van. Tekintve ugyanis azt, hogy az ily bokor nagyon sokáig él s ha megöregszik, új friss hajtásokat bocsát a gyökérből, vagy a magból újra kihajt, ki tudja, vajjon a régi kegyelet nem akarta-e ezzel megjelölni Szondy sírját. Itt kellene ásani és nem az Aranygombon!

Az album 51. lapján az 1. jegyzet alatt P. L. ezt írja: „Mely mly érdekes adat nekünk hontiaknak tudniuk, hogy Drégelyből a törökök várost alakítottak”. — Először is nem kell az gondolnunk, hogy az valami igazi város volt, hanem csak oppidum, mezőváros, melynek vásárjoga volt s amilyen akkor is már akárhány volt. Azután Drégelyt oppidummá, mezővárossá nem a törökök alakították át, mert már majdnem másfélszáz évvel az előtt, 1438-ban említették annak Hidvéggel együtt. (Fejér: Codex Diplom. XI. 177. l.)

Az 55-ik lapon a *) alatti jegyzetben P. L. azt mondja, hogy Drégelyt török helyőrsége 1595-ben hagyta oda. — Az 1593. december 7-én történt. („Drégely és Palánk” stb. c. művem 60—61. ll.).

Az Album 63. lapján Kubinyi Ferenc azt írja, hogy „1649. évben a drégelyi és palánki őrségek esel által ismét török kézre kerültek s Drégely azontul török kézben maradt mindaddig, míg a törökök az országból, tehát innét is kitakarodni kényszerülvén, Drégelyt és Palánkot fölégették és elpusztították.” Mint már kifejtettük s az Album adataival is bebizonyítottuk, a török által 1649-ben állítólag elfoglalt Drégely már 1650-ben magyar kézben van s Pogrányi Ferenc volt a főkapitánya egész 1663-ig. Drégely-Palánkot a török csak 1663-ban foglalta el.

A 64-ik lapon a Brach Ferenc dr. által védelmezett Szondy György sírhelyét illetőleg, melyről P. L. a *) jegyzetben semmit sem tudott, megemlítjük, hogy jelenleg majd minden palánki embernek van róla tudomása. A hely az Aranygombnak Palánk felé néző oldalán van, közel a tetejéhez. A rajta volt szikladarabot már elhengerítették róla s szét is tördelték, de alatta semmi csontvázat nem találtak. Különben is az Aranygombon hiábavaló Szondy sírjára gondolni is, mert miként már bebizonyítottuk, Ali nem az Aranygombról lövette Drégely várát s így nem is ide hozatta s temettette el Szondy tetemét.

A „Történeti emléksorok” (Album 68. l.) közül Fesslerére van szerény megjegyzésünk. Azt mondja ugyanis, hogy „mindaddig, míg Drégelyvár a magyarok által lett őrizve, a budai és esztergomi pasának nem sikerült rabló hadjáratuk Bakabánya, Selmec, Bélabánya és Korpona bányavárosok ellen”.

Először is Esztergomban nem székelt basa, hanem csak bég, szandsákbég s ennek szandsákját Bars és Nyitra vármegyék hódolt részei képezték, ezen megyékben portyáztatott, hogy szandsákját terjessze, nem pedig Hontban.

A Fessler említette városok a nógrádi bég lajstromába voltak bevezetve, mint meghódítandók; Hontvármegye hódolt része a nógrádi szandsákokat alkotta, melynek kiszélesítésén, fenyegetve, égetve, dulva, rabolva a nógrádi bég fáradott. Közbe-közbe, hogy fellépésének nagyobb nyomatéka legyen, egy-egy fenyegető, nagy uri levelében felszólalt mellette főparancsolója, a budai béglerbég, basa is, de ő maga semmiféle hadjáratot nem vezetett az említett városok ellen.

(Folytatjuk.)

állásról szükség szerint esetenként értesítse, a mi által az ipolymenti községek óhajta ment teljesezésbe.

A földmívelésügyi kormány a folyó évre Füzes-Gyarmaton 5, Ipolyságon 6, Ipolypásztón 2, és Szalkán 2 állományu fedezetési mén állomást létesített. Paláston pedig január és február hónapokra saját költségén kosárfonó tanfolyamot nyitott, mely nagyszámu résztvevővel és jó sikerrel már meg is tartott.

A földmívelési kormány be nem szüntette a népkönyvtárak ajándékozását és a hozzá való könyvszekrény árának megtérítését. Az elmúlt félévben ilyeneket adományozott Szalka, Szokolya, Ipolypásztó és Vámosmikola községeknek.

Jelentem még a tisztelt bizottságnak, hogy az idei *fősorozások* a járásokban mindenütt megtartattak, és hogy a véderő törvény körébe tartozó olyan mozzanat, mely külön említést érdemelne, elő nem fordult.

Közütaink télen az enyhe idő miatt jelentékenyen megrongálódtak és több panasza okot szolgáltatottak. Mi miatt pótkavadalmat — mint segílyt — kiutalni kértem siker reményével a kereskedelmi miniszter urtól, mert mintegy 500 halom fedanyag süzségletet, melylyel a tavasz folyamán pótkavicsolást eszközölni kívánok, a költségvetésből nem fedezhetem.

Nagy számu hidaink felváltva állandó javításra szorulnak.

A múlt félévben biztosítási és javítási munkák végeztek a hidvégi és kovári Ipolyhidaknál — és javítások tettek a forgalom biztosítása céljából több törvényhatósági hidnál. Nemkülönbén vállalatba adatott az ipolyszakállosi Ipolyhid, melynek a munkája már megkezdett, — ez lesz a folyó év legköltségesebb munkája. — Továbbá vállalatba kiadatott a Letkés-Damásd közt a törvényhatósági úton egy nagy átereszt is, melynek kiépítését a vidék közönsége sürgette, azt tovább elodázni nem lehetett. Teljesen kiépült a Szikince völgyi törvényhatósági út, melynek kisével — garam-kis-sallói szakasza a múlt őszön lett a közforgalomnak átadva. Palást községben a törvényhatósági út mentén felgyülemllett álló vizek levezettettek; és a nagy-marosi th. átkelési úton öt új vízlevezető teknő épített.

Jelentem a tisztelt bizottságnak, hogy a vicinális utak is sokat szenvedtek a kedvezőtlen időjárás miatt, melyek egy része néha alig volt járható.

A múlt évben életbe léptetett új rend mellett az uti bizottságoknak módjukban fog állani a visszanyert autonóm körökben fokozottabban gondoskodni a vicinális utak jó karban tartásáról, mire a főszolgabírák utasítva lettek.

Nagyobb szabásu építkezés történt a zsember-disznói vicinális úton, hol a Szikinczén nagyobb hid épült.

A közuti személyzet létszáma ősz óta nem változott.

Végül midőn jelentem a tisztelt bizottságnak:

hogy az ember *egészségi* állapot kielégítő volt, melynek szolgálatára rendelt vármegyei kórházban a betegek létszáma folyton emelkedik elannyira, hogy a helyiség máris szüknek bizonyult;

hogy a hasznos állatok *egészségi* állapota kedvezőnek mondható, mert járvány betegségek csak szórványosan jelentkeztek, takonykór, lőrféreg, ragadós tüdőlob, száj

és körömfájás egy általán nem, mely kedvező körülmény jórészt az államosított állategészségügyi szolgálat érdeme, mert az óvintézkedések gyorsabban és pontosabban eszközölnetnek most, mint az államosítást előző időben máskor.

Közbiztonsági állapotaink a múlt félévben rosszabbra nem fordultak és többnyire élelmicikkek eltulajdonításában jelentkeztek.

Ezen időszaki jelentésem külön intézkedést nem igényel, kérem azt szokott kegyességgel fogadni és tudomásul venni.

A szalkai petició.

IV-ik közlemény.

március 15.

Igaz-e, hogy Tölgyesen maga Jakabffy 3 ízben összesen 226 Kt adott főkorteseinek választók szerzése s azok itatása, etetésére?

Steiner Adolf: Konkolyra szavazott. Nem tud a dologról semmit. Egy ízben ittak koresmájában vegyest a választók, akkor Szölgyén Márk fizette az italokat, de nem tudja, kinek pénzéből.

Szölgyén Márk: Aug. 25-26-án adott neki Jakabffy 100 Kt. hogy a fiatalságnak mulatságot rendezzen. Ez meg is történt és jakabfisták, konkolyisták vegyest mulatták el a pénzt. A 100 Kból 10 K utiköltség volt. a mivel Jakabffy érdekében Horváth Károlylyal Budapesten voltak. Ezenkívül 41 Kt kapott 1901 aug. 1-én 1896 évi hátralékra. A választás előtt való napon a plebánosnál hagyott 65 Kt fuvarra, amit tanu a papgazdasszonytól vett át. Választók szerzésére egy fillért sem kapott.

Simon Péter (konkolyista): Semmit sem tud.

Rostás Nándor (konkolyista): aug. 20-án 40 Kt adott lovasok és fuvarokra Szölgyénnek és Horvátnak; 1896 évi választási költségekre 42 Kt. egy héttel utóbb 100 Kt adott Szölgyén Márknak, hogy a közönség igya meg s 10 K költség meg 10 K legénymulatság levonásával megittuk konkolyisták és jakabfisták vegyest. Ugy ő mint Szölgyén kijelentette, hogy mindenki szavazhat ahova akar. Végül 65 K fuvaroköltségről tud. Itatás, etetés szeptemberben nem volt.

Rostás János (konkolyista): Nincs közvetlen tudomása a dolgokról. Augusztusban Konkolytól is. Jakabffytól is kapott egy liter pálinkát.

Hegedüs József (konkolyista): Nincs semmiről tudomása.

Ekkor kérvényező a tanuk további kihallgatásától elállt.

március 17.

Igaz-e, hogy Gkissallón Panyi Sándort bizta meg Jakabffy a főkorteskedéssel, a kinél a választás napjáig etetés, itatás folyt és hordószámra fogott a szesz ital minden neme és több 100 K értékű ital fogott el Jakabffy költségére?

Pál János ref. lelkész (konkolyista), Panyi Sándor, Kölgvessy István (Konkolyista), Sütő András, Zsigmond István. Pál és Dávid és Veszelei Géza tanuk nem tudnak Panyi megbízatásáról, mire kihallgatásukat a bíróság mellőzte.

március 18.

Bizonyítandó dolgok:

Igaz-e, hogy Kisgyarmaton Jakabffy személyesen 8 hordó sört rendelt a választók részére, és pedig 4 hordóval Weisz Jakabnál 4 hordóval pedig Rosenberg Márknál, ez a 8 hordó sör Reiner Mátyás főkortes udvarába gurított?

Való-e, hogy ugyanekkor az odasereglett választók között megjelent Jakabffy István s mielőtt az ivás megkezdődött, zsebéből egy ivet vett elő s felhivta azokat, irnák alá ezt az ivet, hogy rá és nem Konkolyra szavaznak?

Való-e, hogy még 5 ízben volt ezenfelül itatás, 5 hl bor fogyott el, melyből 3 hl Rosenberg Márknál és 2 hl Weisz Jakabnál vásároltatott; s való-e, hogy emez ivások alkalmával is csak azon választó kapott bort, aki előzően az ivet aláírta? Az italokat Kurucz János tanu fizette ki.

Weisz Jakab (konkolyista): Való, hogy 1901 évi nyomtatáskor, mikor Jakabffy első ízben jelent meg, koresmájából 4 hordó sört vittek. Rosenbergtől is vittek, amit a kisgyarmati tanító fizetett ki. Ugyanekkor, de a sör rendelése előtt, az emberek Jakabffy köré sereglettek és kijelentették, hogy rá fognak szavazni; erre Jakabffy egy ivet vett elő és kijelentette, ha rá szavaznak, fellép, ellenesetben nem. Mire az odasereglettek kijelentették, hogy mind rászavaznak. Akkor mondta, ha aláírják is ivét, szavazhatnak, a hová akarnak. Tanu is aláírta, de azért Konkolyra szavazott. A sör elfogyasztása után rövid időközben háromszor rendelték bort a gazdák, árát ismét a kisgyarmati tanító fizette. Hogy olyan választó kapott-e a borból, aki nem írta az ivet alá, nem tudja.

Rosenberg Sándor: Jakabffyra szavazott. Nála Jakabffy sose rendelt sört. Dávid Imre rendelte, de Jakabffy fizette. Az ivről nem tud. Nem tudja, hogy csak az ivet aláírók kaptak volna italt, mindenki ivott, konkolyisták is.

Sántha Kamil (Konkolyra szavazott): Nem tudja, rendelt-e Jakabffy italt. Hallotta, hogy nagy ivások voltak, de nem tudja, ki itatott, ki fizetett.

Ungár Adolf nem szavazott. Nem tud a sörrel, nem az ivről. Jakabffy kijelentette, hogy ihat bárki.

ifj. Som József csak annyit tud, hogy nyáridőben ittak bort, sört pártkülönbség nélkül, neki senki se mondta, hogy ide vagy oda szavazzon.

Nagy András: Dávid felhivta, hogy szavazzon Jakabffyra, de az italt nem azért adta. Senki sem ígért szavazatáért semmit.

Gabányi János (konkolyista) nem tud semmit, mire kérvényezőkh kihallgatástól elállanak

Szőcs István: Nem tud semmit. Egyszer ivott Dávid Boris Imrénél, de nem tudja, ki borából.

Papp György: Nem tud semmit, ő is ivott, de nem tudja, ki borából.

Mészáros Lajos (Konkolyista): Nem is látta Jakabffyt. Tanut nem hallgatják ki.

Perecz Péter (Konkolyista): Nem tud semmit, ki sem hallgatják.

Márton János (Konkolyista): Nem tud a sör rendeléséről, de ivott belőle. Nem látott ivet, és nem szóltak neki, hogy hova szavazzon. Ő Konkolyra szavazott.

Dávid Gergely nem tud semmit.

március 19.

Igaz-e, hogy Jakabffy István képviselőjelölt részéről Kis Gábor és Csenye János pincéjében részesültek nagy mennyiségű italban a választók?

Konkoly József ügyvéd bejelenti, hogy a beidézt tanukon kívül Kleinkauf Károly, Csenge János és Sallai János kihallgatásától eláll.

Obert Károly (konkolyista): Az etetés itatásról nem tud.

Kis Gábor: Az ő házában háromszor ittak konkolyisták és jakabfisták vegyest. A bort a

biró vette, nem tudja, kinek a pénzén, de nem szólt, hogy az italt azért adja, hogy Jakabffyra szavazzanak. Tanu mondta, hogy mindenki oda szavazhat, ahová akar.

Simon Károly: Kis Gábor házában és nem pincéjében ittak 4. és 30-án. Őt a bíró hivatta el, de nem ment. Azt hiszi, hogy az italt Jakabffy fizette.

Szalai János: hallotta, hogy ittak Kisnél, de nem tudja, ki pénzén. Azt is hallotta, hogy az italokat a bíró fizette.

Pap András (konkolyista): Egyszer ivott Kis házában, noha Konkolyista. Nem mondták, hogy hová szavazzon.

Kolozs Herman: Egy liter bort kapott Kisnél, bár konkolyista, de nem mondták, kire szavazzon és nem ígértek semmit.

Kuruli Péter (jakabfista): Két ízben kapott összesen 3 liter bort Kistől, hogy mikor, nem tudja, de senki se mondta, hogy Jakabffyra szavazzon, vagy Konkolyra ne szavazzon.

(Folytatjuk)

A h é t r ől.

Ének a mi asszonyainkról.

(A honti nők és a Szondy-ünnep.)

Honti asszonyok, honti lányok, ó be szépek is vagytok . . . Az értő szemlélő meglepődik a szépségeiken és a varázsszavak ellenállhatatlan.

Jók is vagytok, a miről annyi szegény felszarított könnye tudna mesélni gyönyörű történeteket . . .

És szeretitek a hazát, lelkes honleányok! szeretitek a megyét, a várost! . . . Nemcsak avval, hogy derék fiakat és lányokat neveltek hazátoknak, de van érzéketek a köz iránt is.

Tisztelet nektek és hála, honti asszonyok!

Még a férfi-társadalom életjelt sem ad magáról, amikor az asszonyok készek a Szondy-ünnepen való részvételük tervével.

Poétikus, kedves terv, a mely csak asszonyok gyöngéd, finom lelkében fogamzik meg.

Egy ezüst billikomot vesznek, a melylyel minden áldott esztendő július 9-én, Szondy hősi halálának forduló napján, emlék- vagy köszöntő-beszédet mondanak a nagy hősről.

Azután babér-koszorút helyeznek a drégelyi kápolnában levő Szondy-szoborra.

Lefestetik a Hontvármegyei múzeum védnökének: Fehér Ipolynak képét.

Felkérlik Sajó Sándort, a mi édes szavu poétánkat, hogy írjon egy ódát a nagy nyári ünnepre, és ezt tehetségükhöz képest megjutalmazzzák.

A fényes tervhez a résztvevő hölgyek 20 koronával járulnak, és a billikom meg a babérkoszoru meg fogják őrizni emlékét azon honti asszonyoknak, a kiknek szive melegen dobog a bazaszerelemre, és akik részt vettek azon ünnep rendezésében, a melylyel a hálás utókor tartozik a drégelyi hőshalhatatlan emlékének . . .

. . . Honti asszonyok, akikre mindég büszke a megye férfai, legyetek erősek a szent cél kivitelében.

Gyöngéd lelketek ne elégedjék be a gyönyörű tervvel, de hajtásokat is végre asszonyi szívósságtokkal . . .

Legyen az ünnepség olyan, hogy az ország kalaplevéve nézzen Hontra és tegye le az elismerést a honti asszonyok apró lábaihoz . . .

És fokozottabban megillet akkor benneteket a tisztelet, és még az utókor is hálával fog tartozni nektek: honti asszonyok! . . .

Aktuális líra.

I.

Kipattan a fán a rügy,
Ugy tele van vele,
A rügyből lesz a fának
A lomlaja, levele.

A fán az apró kis rügy,
Szerelemből fakad,
A kis rügy a reményiség,
Ami gyümölcsöt ad.

Nem lesz nekünk tavaszunk,
Érzem, kezded remeg.
A szerelemünk rügyeit
Hideg dér csipte meg . . .

II.

Mikor megjön fecske, gólya,
Mi akkoron váltunk,
A mikor más ölelkezett,
Mi könnyezve áltunk . . .
Mikor minden szeretni kezd,
Mi akkor feleltünk;
Édes, ez a szép tavasz mily
Gyámszt hozott feleltünk! . . .

III.

Fogy a löpor, meg a sörét,
Mind vadászni járunk,
Nem kiméltünk semmi vadat,
Hogyha lesbe várunk.
Vadászaink szenevedelmi
Napról-napra nőnek,
Nem csoda hát, hogyha néha
Egy nagy — bakot lönek . . .

IV.

Langy tavaszi eső esik,
Egyhanguan koppan.
Ej hadd essen, nem tesz semmit,
Esett máskor jobban.

A csendes esőtől fakad
A tavaszi virág,
Esőtől termékenyül meg
Az elernyedt világ.

Eső után bujik ki a
Fűnek gyenge száta,
És a hölgyek kicsi lába,
Ha lépnek a sárba.

Igy hasznos a langyos eső,
Amely lassan koppan,
Sose busulj ezért, édes,
Esett máskor jobban.

V.

Kisüt a nar sугára,
Kisüt asszonykám nektek,
Tavaszi van, szedjétek elő
Tavaszi toalettek.

O tavaszi toalettek!
Szövetetek színes, lenge,
Oly szépek, csábitók vagytok,
Ellenetek férfit gyenge.

Kicsi, édes selyem bluzok,
Mik mind hő szívet takarnak,
Hogy bennetek ülhesse,
Vágya minden férfi karnak.

Asszonykám im kisültött már
A tavasznak hő sугára,
Fess tavaszi toalettek
Vegyen mindenki magára.

Az új hitközségi elnök.

Az ipolysági stkvó zsidó hitközség vasárnap, a hó 6-án nagy szótöbbséggel elnökévé választotta Vermes Józsefet.

A választás előzményei t. olvasóink előtt ismeretesek. Az elmúlt év végén Himmler Sándor dr. a gabella (husadó) miatt a hitközségi képviselőt egy nagy részével lemondott tisztéről. Az ez utáni választáskor Vermes József és Wilhelm Károly dr. voltak az elnökjelöltek, kik közül Wilhelm Károly dr. ügyvéd a hitközség egy tekintélyes tagja lett elnökévé megválasztva. Azon tagok, akik állásukról irásban le nem mondtak, óvást adtak be helyeik betöltése és a választás ellen, amit Czobor László alispán meg is semmisített. Az első fórum ítéletét megfellebbezték és a múlt héten jött vissza a vallás és közoktatásügyi minisztérium végzése, amely Czobor László alispán megsemmisítő ítéletét helyben hagyta.

Ilyen formán új választást hívtak egybe. Az új választáshoz Wilhelm Károly dr. elnökjelöltnek nevét kedvetlenül adta, sőt napokkal előtte két ízben is levelet írt Reinhardt Zsigmondhoz, pártja vezéréhez, hogy nem lép fel, sőt kéri, hogy egyáltalán neve a listákon ne is szerepeljen. Ily előzmények után történt meg a választás, melyről következő részletes tudósítás számol be.

Nagy számu választóközönség jött be a fontos aktusra, úgy annyira, hogy a zsidó hitközség tanácskozó terme csakhamar zsúfolásig megtelt. A vármegye minden részéből jöttek szavazók, hogy gyakorolják alkotmányos jogaikat.

Pontban 3 órakor megnyitotta Kohn Márk dr. választási elnök az ülést és üdvözölve a megjelenteket, előadta, hogy a vallás és közoktatásügyi minisztérium megsemmisítvén a választást, a lemondás folytán megüresedett hitközségi elnöki, iskolaszéki elnöki, pénztárosi, 8 képviselőtestületi és 4 iskolaszéki tagságra új választást rendel.

A szavazatok szedésére Hirschberg Ignác és Kinszky Miksát kéri fel és azután sorban leszavaztak a jelenlevők. A szavazás vége felé 4 órára záridőt tűzött ki, amely alatt az elkésett szavazatok leadhatták.

A záróra leteltével a választás elnöksége Herz Adolf, Schwarcz Jakab és Welwarth Adolf dr. bizalmi férfakkal visszavonultak a szavazatokat megolvasni.

A szavazatok leadásából már is előre látható volt Vermes győzelme, és egy óra múlva kihirdette Kohn Márk dr. választási elnök az eredményt, amely szerint elnökévé Wilhelm Károly dr. 23 szavazatával szemben Vermes József lett 82 szóval megválasztva. Iskolaszéki elnök Mühlsten Gábor lett 36 szóval a Kohn Márk dr. 15 szavazata ellen. Pénztáros egyhangulag Reinhardt Zsigmond.

Hitközségi képviselők: Eichenwald Lajos, Himmler Sándor dr., Hirschbein Lipót, Kinszky Miksa, Kohn Márk dr., Schwarcz Adolf, Wertheimer Jakab és Wilhelm Károly dr. — pótagok; Baig Mór, Szauder Izidor és Schük Bertalan.

Iskolaszéki tagok lettek: Baig Mór, Himmler Miksa, Ságli Fülöp és Winter Adolf.

Közben Kohn Márk indítványára egy Himmler Sándor dr., Hoffer Márton és Welwart Adolf dr. által álló küldöttség értesítette Vermest megválasztásáról és meghívták a gyűlésterembe, a hol lelkes éljenzéssel fogadták.

Kohn Márk dr. szép üdvözlő bezzéddel adta tudomására Vermesnek, hogy a választó közönség bizalma, az ipolysági stkvó hitközség elnöki székébe emelte, és midőn ebbeli minőségében őszintén üdvözlí, azt

a figyelmeztetést adja meg neki is, amivel elődeit figyelmeztette, hogy a hitközség helyes uton való vezetésén kívül különösen arra törekedjék, hogy segítse ki a községet az anyagi válság veszedelmeiből, és a kiadásokat korlátozza a legszükségesebbre. Az ég áldását kéri az új elnökre és munkásságára.

Lelkes éljenzés után Vermes József hitközségi elnök szólt. Meghatottságtól alig talált kifejezést arra, hogy a választó közönségnek megköszönje a bizalmat és megtiszteltetést. Megfogadja Kohn Márk dr. kedves barátja tanácsát és igyekezni fog azon, hogy erejéhez képest a község pénzügyi viszonyait rendezze, de főtörökvése az lesz, hogy a községben a békét és esendőt állítsa helyre és az együttműködés bizonyára áldáshozó leend. Életének egyik legszebb napja a mai, a miért ismételtén forró köszönetet mond választóinak, az ő tisztelt barátainak. (Lelkes hosszantartó éljenzés)

Himmler Sándor dr. Indítványozza, hogy Kohn Márk dr-nak a választás tapintatos és pártatlan vezetéseért a közgyűlés mondjon jegyzőkönyvében köszönetet. Egyhangulag elfogadják.

Mühlstein Gábor: A vidéki választóknak mond köszönetet azért, hogy fáradságot és költséget nem kímélve eljöttek és ez által lehetővé tették a választás illetén kimenetelét,

Ezzel a választó-gyűlés véget ért, a mely után az új elnök az egész választóközönséget gavallérosan vendégül látta a Lengyel-szállodában.

A magunk részéről üdvözljük Vermes Józsefet a hitközség elnöki székében, és kérjük vesse befolyását teljes erőlyel latba, hogy a zsidó templomban végre elnyerje jogait a magyar nyelv és izraelita polgártársaink az Isten ígéjének magyar hirdetésén épüljenek. — Groszmann Gyula főrabbi kitűnő egyházi szónok, aki egy kevés jóbkarattal édes hazánk nyelvént tarthat szónoklatot a zsinagógában.

Alakítsunk szini bizottságot.

Ipolyság városát, — a melyet mi belakók büszkén tartunk első rangu szinpártoló helynek — nagy arculesapás érte azzal, hogy az északmagyarországi szinikerületből kihagyták.

Az északmagyarországi szinikerület, mely két évre alakult, magában foglalja Selmecbánya, Aranyos Marót, Léva, Zólyom és Breznóbánya városokat, a melyek mind kisebb szinpártoló helyek, mint Ipolyság.

Ugy ez a kihagyatás, mint a város szinészpártoló rossz hire onnan ered, hogy nincs Ipolyságon senki, a ki a színházi ügyekkel törődne, és ha varminő trupp beteszi a lábát, természetes, hogy ritka intelligens és műértő közönségünk messze elkerüli Tália hajlékát, és a kik el is járnak színházba, csupa részvétből csak azért teszik, hogy a művészet pogány papjai és papnői ne haljanak éhen.

Az északmagyarországi szinikerület igazgatója Deák Péter soproni szinigazgató lett; akinek kitűnő társulata van, és aki egyike a legjobb és leggondosabb szinigazgatóknak.

Fogadok, ha ez két-három heti színházidényre vársunkba jönae, estéről-estére telt ház előtt játszana. Természetesen, minden garancia nélkül 50—60 emberrel kisebb városba nem lehet, ezért szükséges, hogy alakítsunk szinügyi bizottságot!

A bizottság hivatása volna, hogy az év folyama alatt összegyűjtsön 500—800 ko-

ronányi szubvenciót, gyűjtsön bérleteket, ami Ipolyságon, 80—120 lehetséges, és vigye ki azt, hogy a társulat ingyen színházat és világítást kapjon.

Ilyen módon elsőrangú társulat, kitűnő műsor és élvezetes színiszeczon várna közönségünkre, és csakhamar meggyőződ-nék a színészvilág is, hogy Ipolyság intelligenciája ritkítja párját a szomszéd városok között, és bár zöme szerényen do-tált tisztviselőkből áll, ezek sem kímélnék áldozatot, ha igazi műélvezetről, valódi műpártolásról van szó.

Meg kell a szini bizottságot alakítani, hogy ilyen mellőzések, mint a kerület megalkításánál történt, — többé ne érvék városunkat.

Levél a szerkesztőhöz.

Szerkesztő ur! ime hálás köszönetem.
 Hogy lapjában csinált nagy reklámot nekem.
 Hogy ez megírt és más szépen megénekelt,
 Keblemben, higgye el, nagy büszkeséget kelt,
 Képzelve, hogy büszkén járok örönműbe,
 Egy napilap került véletlen kezembe.
 S mit gondol: mi öltik először szemembe?
 A legfontosabb rész: a vízek állása.
 És lén a telkemnek nagy csodálkozás.
 A vízállás mondja, mit hizott egy folyó,
 Mint egy színészünkről kiírják: hány kiló.
 Vagy ez vagy az a víz most ennyivel apadt,
 Képzelteti szemem a lapra hogy tapadt...
 S én nem voltam benne! mi ennek az oka?
 Sorsa az Ipolynak miért oly mostoha?
 Talán viseletem, az nem tetszik nekik,
 (Nem teszek olyat, mi illembé ütközik.)
 Ifju vagyok, ez az; és tüzes a vérem!..
 Mit vágyva lát szemem, azt mohón elkérem.
 Ha a parton virág nyit és el nem érem,
 Utána megyek. — Ez tán nem bűn, kérem?
 Vagy nyáron át, hogyha meleg a napok,
 Oly égő vágy kímőz, azt hiszem: meghalok...
 Délután vagy este, nem leste sose meg,
 Akkor vagyok boldog, ha szép nők fürdenek...
 Szép nők, akik bűjűt sose látják szemek...
 Ó, minden porcikám be kéjesen remeg!..
 Bedőlnek a vízbe olyan bizalmasan —
 Szép, hogyha asszonyok hozzánk bizalma van
 S én, a szőke Ipoly, mégis nehezelek.
 Mért van, hogy a lapból igygen száműztek?!
 Külömb talán az Ung, Kraszna, mint én vagyok?..
 Avagy nincsenek bent ottan csak a nagyok?..
 A lelke visszasír, aki issza vízem,
 E mellőzésért fáj oly nagyon a szívem...
 Uram! ha teheti, ó kérem tegye azt,
 Egy szenvedő szívre hoz vele nagy vigaszt,
 Hadd legyen az Ipoly a vízállásba bent
 Im a hiúságtól, még egy folyó sem ment.
 És akkor völgyemben szent lesz majd a béke,
 En leszek vármegyéim büszkesége, éke...
 Olyan szelíd leszek, vízem medrémbé foly,
 És hálás mindeztért

A kis szőke Ipoly.

Emlékezzünk régiokról...

A történelmi tudat a leghatalmasabb nemzetfentartó és fejlesztő erő. Nemzeti önértetünk folyton erősíthető táplálékát a múltból kell meritenünk, enélkül a szilárd talajt veszítjük el lábaink alól és a jelen zürzavaros törökvései, irányai közepette, könnyen célt téveszthetünk. Nemzeti és megyei életünk szempontjából becsesnek kell lennie előttünk minden történelmi emlékeknek, mely a múlt időből beszél ékesen szólva felénk. De nekünk úgy tetszik, mintha bennünk ma sem lenne elég órzék, hogy a történelmi tudatot mik által lehet leghatékonyabban fentartani és fejleszteni.

Magyar történelmünkben, a ránk származott irodalmi és építészeti emlékek beszélnek a leghangosabban. És itt meg kell jegyeznünk, hogy megyei történelmi emlékeink általában véve kevés figyelemben, kevés méltánylásban részesülnek.

Abból az ötletből jut mindez eszünkbe, hogy Wlassics Gyula kultuszminister olasz mintára, össze akarja iratni a magyar régiségeket, és a magánosok birtokában levő történelmi műkincseket.

A miről szólni akarunk, az tulajdonképpen nem is a fenti összeíráshoz, de az országos történelmi és régészeti társulathoz tartoznék, mert nem műkincsről, hanem ettől drágább, vérrel áztatott, és megszentelt régi váromladékokról van szó.

Drégely, Csábrág, és a korponai régi építkezésekről.

Nem törődik velük senki. Az idő azt tehet e dicső emlékekkel, a mit tud, és a zord szél meg eső nincsen semmi kegyelettel e szent emlékek iránt.

A drégelyi vár még fenáll két fala egyre omlik, porlad és csak kurta évek kérdése, hogy összeomolva egygyé legyen a föld porárai az a kőfal, a melyet szentté tett a hazát szerető szívek kiomló vére.

Itt tenni kellene valamit!

Hiszen a drégelyi várnál még semmiféle történelmi kutatást sem rendeztek. A vár pincéjében még a 350 év előtti legendás idők avá és fojtó levegője van, és nem lehet tudni, mi kincset rejt a történelmi múlt iránt érzékkel bíró utód számára.

Felhívjuk a Hontvármegyei Muzéum-társulatot, hogy a mennyire anyagi erői engedik, tegyen valamit ez ügyben, hogy megyénk történelmi emlékei megóvassanak.

Hiszen ez az, amiből erőt merithet a csüggedő utód a további küzdelemre, és buzditást nyer a haza forró, önzéstelen szeretetére.

Az 1848: XX. t.-c.

Lapunk mult számában jeleztük már, hogy az 1848: XX. t.-c. életbeléptetése ügyében kezdett mozgalom hullámverése vármegyénkbe is eljutottak, és Jakabffy István orsz. képviselő két kérvényt is kapott a választóitól a törvény mellett való felszólalásra. — E hét folyamán ifj. Holczer Jánost, a korponai kerület orsz. képviselőjét is megkérték a választót, hogy emeljen szót a végre nem hajtott törvény miatt. A hozzá intézett kérvény szövege ez:

Nagyságos képviselő ur!

Alulírottak, mint a korponai választókerület polgárai teljes lélekkel csatlakozunk azon egyre nagyobb arányokat öltő szellemi mozgalomhoz, melynek célja a megalkotott és az 1867-iki kiegyezés alapján is törvényes joghatálylyal bíró 1848: XX. t. c. életbeléptetése. Ezen törvénycikk szellemének és tartalmának megfelelően a törvényesség, jogosság és méltányosság alapján tekintve a fennálló helyzetet is, hogy hazánkban a gyakorlatban még mindig nagy megalomlódások vannak a bevett vallásfelekezetek között és hogy protestáns egyházunk tagjai állami adójuk 100—150 százaléknak megfelelő egyházi terhek alatt roskadoznak, mi is feltétlenül szükségesnek és végrehajtandónak tartjuk:

1. hogy a hazában minden bevett vallásfelekezetre nézve a gyakorlatban is teljes és tökéletes vallás egyenlőség és viszonyosság állapíttassék és valóstíttassék is meg;

2. hogy a bevett vallásfelekezetek összes egyházi és iskolai szükségletei közálladalmi költségből fedeztessenek

az 1848. törvény szellemében, még pedig a protestánsoknál a fennálló egyházi autonóm szervezet és jogok teljes épségben tartásával.

Midőn ezen előterjesztést tesszük, bizunk Nagyságod igazi szabadelvűségében, törvény tiszteletében, jog és igazságérzetében, s jóakarátában és tisztelettel kérjük, hogy fent nevezett törvény életbeléptetése érdekében ugyan, a költségvetés részletes tárgyalásánál, valamint későbbben is szóval és tettel a törvényhozásban és azon kívül minden lehető a maga részéről megtenni sziveskedjék.

Kérelmünk ismétlése mellett, maradtunk nagyságos képviselő ur irányában kiváló tisztelettel Ledény, 1902. március 19-én Krupec István ev. alesperes, Rell Sámuel teszeri ev. lelkész, Kramár Sámuel lissói ev. lelkész, ifj. Dianovszky János darázsii ev. lelkész, Szamelz Samu tanító, Dedinszky József ledényi ev. lelkész, Kramár Pál dr. főorvos s devicsei és zsbiritói egyházak felügyelője, Bertán János udvarnoki egyh. felügyelő, Kucsera János darázsii egyh. felügyelő, Dedinszky Aladár devicsei ág. hitv. ev. lelkész, Kliment Lajos korponai ág. h. ev. lelkész, Chrien Gusztáv tanító.

-- **Lits Gyula** főispán három napig a fővárosban időzött és vasárnap délnél érkezett haza székvárosába.

— **Az elnök vizsgálaton.** *Helmbacher* Nándor kir. törvényszékünk kiváló elnöke esütörtökön fejezte be az ipolysági kir. járásbírósnál a szokott éves vizsgálatot, melynek eredményeként *Kecskeméthy Géza* a bíróság nagy ambícióju vezető járásbírója előtt az ügymenet mintaszerű rendje fölött különös elismerését fejezte ki.

— **A Széll lakomáról.** Vasárnap este *Széll Kálmán* miniszterelnök tiszteletére nagy lakomát rendeztek a Parkklubban, a melyen *Majthényi László* báró v. b. t. t., főrendiházi tag és *Ivánka Oskár* cs. és kir. kamarás, orsz. képviselőnk vettek részt.

— **A főispán Selmeceen.** *Lits Gyula* vármegyénk főispánja *Soltész István* dr. titkárja kíséretében hetfőn Selmeceen utazott és ott kedden a város tisztújító közgyűlésén elnökölt. Tegnap délután érkezett székvárosába haza.

— **Miniszteri küldött nálunk.** *Baróti Ede* m. kir. pénzügyminiszteri osztálytanácsos, számvéviségi igazgató a miniszter megbízásából városunkba érkezett, és itt a kir. pénzügyigazgatóság, kir. adóhivatal, valamint a vármegyei pénztár és számvéviség ügykezelését fogja összehasonlítólag tanulmányozni. Ez egybevető tanulmány a vármegyei pénztár államosításának kérdésével kapcsolatos.

— **A megye zárszámadásai.** Az állandó választmány legutóbb tartott ülésében letárgyalta az 1901. évi záró számadásokat és azokat a vármegye számvéviségében 15 napi közszemlére teszi, a melyekre bárki adófizető észrevételt tehet és ezeket az állandó választmányhoz lehet beadni.

— **Szabadelvűpárti értekezlet.** *Somogyi László* elnök és *Himmleer Sándor* dr. pártjegyző a hontmegyei szabadelvűpárt tagjait e hó 14-ikére, este 6 órára a vármegye székházának kis termébe értekezletre hívja össze.

— **A központi választmány ülése.** Megyénk központi választmánya e hó 14-én ülést tart a megyei székház kis termében,

a melynek egyedüli tárgya az összeíró küldöttségek működése alapján az 1902. évre szóló képviselőválasztók névjegyzékének megállapítása.

— **A megye és gazdasági egyesület.** *Czobor László* alispán szoktalanul meleg hangú és lelkes felhívást intéz a hivatalos közlöny legutolsó számában a vármegye közönségéhez, de különösen a községek előljáróihoz és körjegyzőihöz és ajánlja, hogy miután ugyanis leginkább a községek fogják a gazdasági egyesület áldásos működését élvezni, lépjenek be az egyesület tagjai sorába. — Reméljük, hogy *Czobor László* alispán, felszólítása meghozza a gazdasági egyesületnek a kívánt tagokat.

— **Huszár Béla egészséges.** *Huszár Béla* földbirtokost, a vmikolai hitbizomány fejtét, megyénk törvénhatóságának tagját a múlt évtől a Schvarcz-erintőzetben gyógykezeltek idegbaja miatt. Örömmel adjuk hírül, hogy *Huszár Béla* egészsége már annyira helyreállt, hogy családjával a napokban hazahozta Keszegre.

— **A posta köréből.** A m. kir. posta- és táviráda igazgatóság postahivatalunk személyzetét ismét megszaportotta, amennyiben *Köszeghy Imre* m. kir. postatisztet Érsekújvárról Ipolyságra áthelyezte.

— **Hírek a Honti Muzeumból.** A *Honti Múzeum* — amely a nyári folyamán nyílik meg, — a következőket közli a közönséggel: A Honti Múzeum iránt nemcsak a megyében, de az egész országban is nagy érdeklődés mutatkozik. Legjobb bizonyítéka a dolognak, hogy legutóbb városunkban járt *György Aladár* híres történettudós, aki kizárólagosan a múzeum látogatására jött le a fővárosból. — Ujabbban a következő adományok érkeztek a múzeumba: *Walter Gyula* dr. esztergomi kanonok, pápai prelátus ismét 8 könyvvel gyarapította a múzeum könyvtárát, amelyek becebe annál nagyobb, mivel az illusztris ajándékozó saját művei, — *Vinkovich Viktor* pedig egy török jatagant adott, amelyet a drégelyi ormokon, Szondy állítólagos sirja körül találtak. — A múzeumtársulat az adományozóknak lapunk útján is hálás köszönetet mond.

— **Az Ipoly szabályozása.** Az az égető közgazdasági kérdés, a mely már 1842. óta kísért, hogy a rakoncátlan kis Ipoly szabályoztassék, nem tud sehogy sem dűlőre jutni. A szomszéd Nógrádban sem jár több sikerrel a dolog, mint nálunk. Ugyanis Nógrádmegye érdeklőt birtokosait Nagy Mihály alispán gyűlésre hívta egybe, mely nagy érdeklődés mellett, hanem eredmény nélkül folyt le. *Rozsnyay Károly* főmérnök ismertette a szabályozási terveket. Szabályozandó lenne mindenekelőtt a balassagyarmat-rárósmulyadi szakasz s az összes munkálat 336 000 koronába kerülne s egy holdra 55 korona költség esik, mit egy ötven év alatt lefizetendő kölcsönből fedeznének. Több nagybirtokos szólalt fel s a szabályozást megajították, mely nagy meglepetést keltett. A szabályozás mellett 2160 kat. hold tulajdonosa szavazott s így még ezer hold hiányzott a többség elnyeréséhez. A vízrendészeti társulatot megalakítani nem lehetett, ezért az Ipoly szabályozását, mely sok községet óvna meg évente az árvízveszedelemtől, és az ebből származó óriási anyagi károktól — ismét el kellett halasztani.

— **Egy orvos jubileuma.** Nagy-Csalo-miáról írják: A nagycsalómiai járás derék járás orvosa *Dukesz Mór* múlt héten tartotta meg szűkebb körben orvosi működésének 50 éves jubileumát. Valóban megható

ünnepe volt látni az ősz 82 éves agg járásorvost, midőn az őt felköszöntő üdvözlő szavak után felállt s előbb könnyezve, majd zokogva üritette poharát Hontármegye főispánjára és alispánjára. — Nem szabonszerű mindennapi ünnep volt ez, de hosszú 50 év eredménydus működésnek az igaz tisztelők őszinte ünnepeben való megnyilatkozása. Késő esti órákig maradtak együtt az ünneplők s mindenki áthatva az ünnep magasztos hangulatától avval az óhajjal távozott, — bár illetékes körökben is méltányolnák agg orvosunk 50 évi orvosi fáradozását s felülől is megnyilatkozna a megérdemelt elismerés.

— **Ivánka István pártönkivüli.** *Ivánka István* a hontmegyei gazdasági egyesület kiváló elnöke, következő, *Somogyi László*, a szabadelvű párt elnökehez intézett level közlésére kérte fel lapunkat:

Nagyságos Elnök Ur. A hontmegyei szabadelvű pártkör a 14-én tartandó értekezletére meghívóval tisztelt meg, miután azonban én a pártkörből kiléptem volt, s azóta egy pártkörhöz sem tartozom, s most, hogy a gazdasági egyesület elnöke lettem, — melynek létfeltételül tekintem, hogy minden politikai pártoskodást távol tartunk tőle, — még kevésbé látnám indokoltnak, hogy valamely pártkörbe belépjek: tisztelettel jelentem tehát, hogy mint nem tag az értekezleten részt nem vehetek. Hazafias tisztelettel Palást, 1902. április 10. *Ivánka István*.

— **Okolicsányi — a Házban.** *Okolicsányi László* orsz. képviselő, barát földbirtokos meginterpellálta a kereskedelemügyi m. kir. minisztert, hogy a kassa-oderbergi vasutak repceolaj szállítását, dacára annak, hogy egy magyar cég sokkal olcsóbb volt, mégis mellőzték egy osztrák gyárral szemben.

— **Középiszkolát Ipolyságnak.** A középiszkoláért indított mozgalom mindig szélesebb és szélesebb hullámokat vet, és már a köztudat az, hogy *Ipolyság középiszkola nélkül el nem lehet.* Számos okaink és jogaink a középiszkolára ismét szaporodtak egygyel. Az „Egyetértés“ vasárnapi számában előkelő toll ir vezető cikket a „tanügy“ rovatban arról, hogy a magyar középiszkolák annyira zsufoltak, hogy elkerülhetlen immár új iskolák felállítására. — Természetes, hogy Ipolyság a megyeszékhely, a tisztviselőváros, a nyelvhatár öre, a magyarság terjesztője, illetékes helyen elsőnek jöhet számításba egy középiszkola felállításánál. annál is inkább, mert nincs város, a mely olyan nagy áldozatot tudna és akarna hozni iskolájáért, mint Ipolyság.

— **Uj ügyvéd Ipolyságon.** *Tölgyesy Ferenc* dr. fiatal ügyvéd városunkban letelepedett és a Schvarcz-féle házban ügyvédi irodát nyit.

— **Esküdtbíróági tárgyalások.** Kir. törvényszékünknel e hó 21-től bezárólag e hó 29-ig tartják meg az esküdtbíróági tárgyalásokat. Esküdtbíráink figyelmébe ajánljuk, hogy miután Ipolyságon csak két szálló van, szobák iránt idejekorán intézkedjenek.

— **Április 11.** Holnap van fordulónapja az 1848-iki törvények szentesítésének. A törvény e napra ünnepet rendel, de a nép nem tudja megszeretni ezt a hivatalos ünnepnapot, és bár ünnepi istentisztelet szokott tartatni, és az állami és középületekre

lobogót tűznek, a valódi ünnep a március 15-ike marad, a mikor az eszme megfogant és megtermett a magyar szabadság.

— **A vasut köréből.** *Herczegh* Jenő máv. pénztáros, lapunk jeles munkatársát, Losoneról az üzletvezetőség székhelyére Miskolcra helyezték át. — ifj. *Farkas* Rezső vasuti gyakornokot, *Farkas* Rezső tb. főszolgabíró fiát, pedig Malackára nevezték ki vasuti tiszté.

— **A posta a közönségért.** Az ipolysági m. kir. posta és táviró hivatal főnöke, *Egry* László, mindig azon van, hogy közönségnek minél kényelmesebb tegye a postaszolgálatot. Hasznos ujtást hozott be legutóbb azzal, hogy ezentul nem kétszer, de háromszor szedik ki naponként a leveleket, és azokat így még az esti vonattal, is továbbítják. Ez üdvös ujtást elismeréssel fogadja a közönség.

— **Ipolyság emelkedése.** Fontos hírt hallottunk e héten, a mely ismét alkalmas arra, hogy reményeket költsen városunk fejlődése és növekedése iránt. Az hallatszik ugyanis, hogy a most marhavásárok tartására szolgáló nagy teret a rozsnói székes főképtalan parcellázni akarja és olesó pénzen ad el telkeket, hogy Ipolyság észak felé is épülhessen. — A hír mindenfelé nagy örömet kelt és a város nagy hálával tartozik a főképtalannak az esetre, ha a nagy területet tényleg eldarabolja kisebb telkekre. — A vásárteret akkor a Ságfi-féle fadepón tul tolnák ki.

— **Rejtelmes gyilkosság.** Lapunk mult számában hírt adtunk róla, hogy Ipolyvecén *Tornyik* Mihály odavaló gazdát április elsején reggel vérében halva találták, és a kiküldött vizsgáló hatóság megállapította az erőszakos halált. — Ujabbban a meggyilkolt fiát, egy félkegyelmű rokonát és egy Bauer József nevű ember tartóztattak le súlyos gyanuval terhelve, és a vizsgálat van hivatalosan kideríteni, hogy a letartóztatottak mennyire bűnösök a gyilkosság elkövetésében.

— **A pénzügyigazgatás köréből.** Az ipolysági m. kir. pénzügyigazgatóság dolgai szaporodnak, úgy, hogy szükségessé vált a személyzet megszorítása is. Ennek folytán egy új pénzügyi fogalmazói állást rendszeresítettek, a melyre a pályázati hirdetés szerint két hét alatt adandók be a pályázati kérvények.

— **A törvénykezés köréből.** *Szuchy* János kir. telekkönyvvezető áthelyezése folytán megüresedett telekkönyvvezetői állásra pályázat van hirdetve. Az állás két hét alatt töltendő be.

— **A békák.** Tavasz csillagos esteken, a mikor gyöngye fuvallmak kergetik a báránnyelhet az égen és olyan édes szagok fűszerezik a levegőt, megszólalnak a nagy tavaszi szimfónia muzsikásai: a békák... Egyhangu brekegésüket rokonszenvesen hallgatják a sétáló párok, akik el-elgyönyörködnek az esték rendkívüli szépségében, amikor születik a nyár, és a meleg szemü szép asszonyok gyöngéd gondolatokkal foglalkoznak, hogy itt a békák, nemsokára megjön hát ezek legnagyobb ellensége: — a gólya is...

— **Agyonlőtt vadorzó.** Olvasóink bizonynyára emlékeznek azon hírekre, a melyben megirtuk, hogy *Varga* István vadorzó vigyázatlanságból agyonlőtte *Dudás* Lajos vadorzó-társát. — A *Perőcsény* határában levő *Haggenmacher* uradalom területén történt a dolog, amely híres arról, hogy sok ott a vadorzó. Éjszaka szoktak lopva találkozni. és az erdők titkos rejtekeiben osztják meg egymás között a lopva elejtett vadat. Tavaly

ősszal történt, hogy öt perőcsényi ember összebeszél, hogy egy holdvilágos éjszakán különböző utakon bejárják az erdőt, és az elejtendő zsákmányul a hegy tetején levő „Sózó” helyen találkoznak. *Varga* István ért legelőbb a kijelölt helyre és egy fa tövében megpihenve várta társait. Amint gyanutlanul üldögél, nem messze tőle megzörren a bokor, majd egy különös alak tömeget lát felfelé törtetni a lejtőn. *Varga* a kivehetetlenben valamiben vaddisznót sejtett, felkapta fegyverét és lőtt. A dördülésre hatalmas jakkiáltás volt a felelet, a következő pillanatban pedig egy szíven talált ember gurult le a lejtőn, akiben *Varga* legjobb barátját és orvvadásztársát, *Dudás* Lajost ismerte fel. *Varga* önként jelentkezett a csendőrségnél, és ügye az ipolysági törvényszék előtt tárgyalatván, a törvényszék *Vargát emberölés vétségében* bűnösnek találta, és egy évi fogházra ítélte, azenkívül kötelezte *Dudás* családjának fizetendő 1000 K kártérítésre. A budapesti kir. ítélőtábla e hó 3-án tartott tanácskozásában a büntetést 8 hónapra, a kártérítés összegét pedig 600 koronára szállította le.

— **Ipolyság konverziója.** *Kohn* Márk dr. városi képviselő a képviselőtestület legutóbbi ülésén egy igen üdvös és nagy horderejű indítványt tett. Indítványa az volt, hogy a város, tekintettel arra, hogy a pénzpiac helyzete javult, és a bankok kamatlába alábbszállt — közterheit, melyeket pénzdruaga időben szerzett, alkalmas módon konvertálja. Az indítvány a képviselőtestület közhelyeslésével találkozott, mely megbizta az előljárást, hogy a konverzió előmunkálatait haladéktalanul kezdje meg.

— **Nyugdíjválasztmányi ülés.** Vármegyénk nyugdíjválasztmánya e hó 9-én *Czobor* László alispán elnöklelte alatt ülést tartott, melyen a *Forster* Frigyes és *Wilczek* Frigyes gróf dr. helyébe nyugdíjválasztmányi tagul *Somogyi* Béla főjegyzőt és *Marek* Károly főszolgabíró választották be. *Gyürky* Dezső volt szolgabíró kérelmére a korpótlék címén, a *Horeh* Gyula által előléptetési illeték címén fizetett összegek visszafizetését fogja a választmány a közgyűlésnek javasolni.

— **Lángban álló fűrésztelep.** A szobi *Gregersen* cég savidorri-i gőzfűrésztelepe hetlőn éjjel 11 órakor ismeretlen okokból kigyuladt. A telep a Szerajevó-Bród vasuti vonal mentén épült és több száz munkásnak adott kenyeret. A tűz rohamosan terjedt, a faraktáron harapódzó lángnyelvek csakhamar rémes tűzszlopoként világították be a környéket. A mentési munkálatok hiábavalóknak bizonyultak. Viz nem lévén — az összes épületek, a munkásházak, a gépek mind a tűz martalékaivá lettek. A kárt négy millió koronára becsülik.

— **Kedvezményes vasuti jegyek a fővárosba.** A kereskedelemügyi miniszter a p ü n k ö s d i ü n n e p e k r e gyanolyan kedvezményes vasuti jegyek engedélyez Budapestre és vissza az utazásra, mint a minők a szt.-I. ünnepi ünnepnek vannak kiadva. — A kedvezményre felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

— **Gyilkos merénylet.** Kedden este fél kilenckor *Molnár* István 16 éves lakatosnak Budapesten a Szent István-kórház mellett háromszor rálőtt *Wilhelm* Jenő ügynökre. A golyók egyike *Wilheim*nek a hátába furdott és azon életveszélyes sebet ejtett. Az ügynököt súlyosan sérülve a kórházba szállították, a merénylő fiut pedig a rendőrség letartóztatta. Tettének okául a kihallgatás során azt adta hogy *Wilheim* úgy, őt, mint anyját többször lelővéssel fenyegette. A sérült ügynök *Wilhelm* Károly dr. ügyvéd öccse; állapota életveszélyes

— **Gyermek előadások.** Az ipolysági polg. leányiskola tantestülete május elsején a városháza nagytermében beléptidijas iskolai ünnepélyt, illetőleg gyermek előadást rendez. Rk. elemi iskolánk is, hogy az előnyösen átkult viszonyok létrejöttét beigazolja, szintén gyermekelőadást rendez a városháza nagytermében. Ez alkalommal egy igen kellemes, fülbemászó zenéjű gyermek játék „A tavasz diadala” lesz a szülőknek bemutatva. Ezen előadás tiszta jövedelme a még hiányos felszerelésre lesz fordítva, amennyiben nagyon szükséges volna egy kis vegytani szertár, melyet ma a tantestület nélkülözni kénytelen, és torna szerek híján lévén, a testedzés, a melyre pedig az elemi iskolában nagy súly fektetendő, nem érvényesülhet kellőképp.

— **Tanítók memoranduma.** Az ipolysági választó kerület tanítósa *Ivánka* Oszkár képviselő útján az országgyűléshez egy memorandumot terjesztett fel, melyben kéri a honatyákat, hogy ázsiai állapotukat valahára rendezzék. A memorandum valódi mester munka, melynek elolvasása hű képét nyújtja a nemzet napszámosai sanyaru helyzetének. Őszintén óhajtuk, hogy e derék katonák, kiknek a nemzet kulturális meghódítása van feladatul tűzve, valahára méltányosabb elbánásban részesüljenek.

— **Fásítsunk.** Lapunk mult számában közöltünk egy pályázati hirdetményt, a mely erdősítési jutalmakat tűz ki. Hontvármegye községei igen helyesen felfogják az erdősítés nagy horderejét és ennek anyagi eredményén kívül nem marad el az erkölcsi sem, mert a m. kir. földmivelésügyi minisztérium egész sor hontmegyei községet jutalmazott meg a fásításért. A községek neveit lapunk jövő számában közöljük követni való példa miatt.

— **Ének a becsületről.** Egyik ipolysági mészárosunk egy reggel nem találta istállójában a borjut, a mely arra volt szánva, hogy egy-két hét után pecsenyét adjon az éhes ipolysági gyomroknak.

Keresték, keresték, de nem találták sehol, és már teljesen megérett a tulajdonosban a lemondás, amikor beállit egy ember.

— Jó reggelt, tejsuram!.. Nem vészett el egy borjú?

— De bizony; éppen azt keressük!

— No né, hogy megismertem... Minyár elhozom El is hozta és vagy két liter bor árát kiadó borralalót zsebreavágva, eltávozott.

A mészáros csodálkozott, és ha nem tapasztalja, el sem hitte volna, hogy az az ember, — akinek lelkét már nem egy apró-cseprő kihágás terhelte — ilyen becsületes legyen.

Vagy harmadnapra a borju ismét eltűnt. Most már igazán aggódva fogtak a kereséséhez, és nem is remélték, hogy a szegény párat viszont fogják látni, amikor beállit egy másik ember.

— Jó reggelt tejsuram!.. nem a maga istállójából vészett el egy borju?!

És jó borralalóért visszahozta az is az elveszett jószágot. — Hanem a mészárosnak elég volt a becsületből, mert hátha nem jön egyszer vissza az a borju, — és azután kár a borralalóért is. — Elment egy vaskereskedőhöz, és vett az istállójára egy jó, erős lakatot...

— **Változás a vidéki hírlapírásban.** Az „*Esztergom és Vidéke*” előkelő esztergomi lapkollégánk április elsejétől szerkesztőt cserélt. *Kempelen* Farkas báró, a kitűnő költő, ki gyönyörű verseit *Mezarthim* név alatt írja, megvált a laptól, és helyét *Prokopp* Gyula dr. ügyvéd a lapnak eddig is munkatársa és társlajdonosa vette át!

— **Adózók figyelmébe** Ipolyság város előljárása elkészült a tőkekamat és járadékadó kivetékek lajstromaival és ezeket az érdeklődőknek 8 napi közszemlére tette ki a városi jegyzői irodában.

— **A tigrisvadászok.** Mult héten hírt adtunk a *Tigrisvadászok* operettéről, melyet az esztergomi kaszinó műkedvelői adtak és a melynek szövegét *Schleiffer*

Mátyás, muzsikáját pedig *Trautvein* Gyula honti ember írta. A darabnak óriási sikere volt; a szebbnél szebb zenészek nagyon tetszettek és szokatlan sikert arattak a fiatal emberek. A darab megnyitóját *Trautvein* Gyula adta elő megkapó precizitással és művészi eleganciával, hogy az eszteregomi zeneőrök és művészek kivétel nélkül a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak úgy játékaról, mint alkotásáról. A többi énekszámokat is ő kísérte. — A két fiatal embernek gyönyörű estéje volt, csupán egy nagy hibája van a darabjuknak: *nincs benne asszony*, már pedig ennélkül a legremekőbb dolog is sivár, kietlen.

— **A betegsegélyző közgyűlése.** Az ipolysági kerületi betegsegélyző pénztár e hó 12-én és határozatképtelenség esetén 20-án tartja rendes évi közgyűlését, a melynek tárgyai: Az igazgatásnak az alkalmazott betegpénztári tagok közül 2 rendes és 1 póttaggal választás utján való kiegészítése, felügyelő bizottság választása, — az igazgatóság pénztári jelentése, a számadások és a felmentés, — indítványok, a melyek a közgyűlés előtt két nappal lettek írásban benyújtva.

— **Halálozás.** *Etele* István templombíró, iskolagondnok, ipolysági polgár e hó 5-én meghalt. Halála hírére a r. kat. elemi népiskola gyászlobogót tűzött, és vasárnap nagy részvét mellett vitték kihűlt teremeit örök pihenőre.

— **Szentpétery Sára.** Egy kunhegyesi parasztaasszony, *Szentpétery* Sára, férigyilkosság miatt élethossziglan tartó fegyházra lett ítélve. Hosszu tizenöt hónapi keserves fogság után, amit meggyékben, *Mária-Nosztrán* töltött, makaesul hangoztatott ártatlansága és különösen a „Magyar Hírlap” indította nagy mozgalom miatt perujtást kezdtek. E hó 5-ikén kísérték erős fedezet mellett *Mária-Nosztráról* Szolnokra, a hol május 6-án fog a szerencsétlen asszony fölött az esküdtbíróóság újra ítélkezni.

— **Iparos dalegyesület.** Városunk iparos fiatalosága vasárnap dalegyesület alakított, a melynek *Sipos Mihály* kántortartó a karmestere. — A derék iparos ifjakat buzdító elismerés illeti meg kezdeményezésükért és reméljük, hogy a dalegyesület eszméje nem lesz szalmatűz, amely egy-két heti élet után kialszik.

— **Megnyílt a leányiskola.** Az ipolysági polgári leányiskolában nem régiben olyan tömegesen, szinte járványszerűleg lépett fel a fültő-mirigylob, hogy az iskolában az előadások egy héttig szüneteltek. — Örömmel adjuk tudtul az érdekelt szülőknak, hogy a járvány megszűnt és hétfő óta rendszeren folyik a tanítás a polgári leányiskolában.

— **Tüntetés Perényi Margit mellett.** Kolozsvárt a múlt héten fellépett *Bárdi Gabi*, és a közönség nagyban ünnepelte. Ugyanakkor nagy párt tüntetett a mi kedves ismerősünk: *Perényi Margit*, a kitűnő szubrett mellett. Az előadás alatt *Bárdit* ünnepelték, amit a *Perényi-párt* lepisszegett és zavart. Előadás után ugyan csak mindkét művésznőnek meg volt a maga tüntető pártja, a melytől a városban senki sem tudott aludni. — Így írják ezt a kolozsvári lapok, és mi örömmel adjuk le hírét ama nagy szeretetnek, a melylyel a mi kis primadonnánkat Kolozsvárott körülvették.

— **Az üldözött ártatlanság.** Este történt, késő este, amikor már csak az olyan ártatlanság jár egyedül az utcán, amelyik azt várja, hogy üldözzék, és olyan fiatal urak, akik keresik azt az ártatlanságot, amelyik üldözendő...

Késő este van, és ott, a homályban fut egy nő, ni, utána két ur...

A helyzet érdekes, regényes. Épp akkor megy arra A. ur, aki látja, hogy egy védtelen nőt veszély fenyeget. — Felbuzdul benne a dzsentimen vére, és siet védelmét felajánlani az üldözöttnek.

— Ne féljen, asszonyom, én megvédem...
— Mit akar? — kérdezi az dühösen.
— Nem fogom engedni, hogy bántsák...
— Ostoba... még elszalasztja őket!... morgogja fogai között.

A. ur csodálkozik, és elképpelve áll meg egy lámpás alatt, és még jobban meglepődik, a mikor a megkergetett nőcske pihegve, fáradtan, és egész bizalommal dől bele az egyik üldöző karjába.

— **A betegpénztár választmányi ülése.** Az ipolysági kerületi betegsegélyző pénztár igazgató-választmánya április hó 4-én ülést tartott, a melyen *Zanoletty* Károly elnök, *Eichenwald* Lajos alelnök, *Matuska* Adolf titkár, *Baán* Máté, *Donovald* József, *Neumann* Henrik és *Prámer* Kálmán igazgatósági tagok voltak jelen. *Zanoletty* Károly elnök megnyitva az ülést, bemutatta a betegsegélyző-pénztár zárszámadását, a melyet március 28-án fogadott el a felügyelő bizottság. *Matuska* Adolf titkár felolvasta ez alkalommal a felügy. bizottság és igazgatóság jelentését, a mely abbeli reményének ad kifejezést, hogy a pénztár viszonyai a helembei kőbányák, valamint a szobi *Luczenbacher*-féle üzem megindítása folytán újból meg fognak javulni. Az igazgatóság utasította a pénztár tisztségét egy folyó évi költségvetés készítésére; — továbbá elbocsájtották az alkalmazásban levő pénztári díjnokot. — A f. évben tartandó közgyűlés határnapját e hó 12-ikére, határozatképtelenség esetében 20-ára tűzték ki, és ezzel a gyűlés véget ért.

— **Új postaládák.** A levélgyűjtő szekrények, a melyeknek olyan nagy híját érezte a közönség végre megérkeztek Szépen újra festve fel vannak régi helyeikre erősítve és gyűjtik a közönséges és illatos levélkéket titoktartón, a míg nem továbbítja azokat a m. kir. posta. — A levélszekrények másik részét pedig e héten küldték el felújítás végett.

— **Állategészségügy a megyében.** Április elején vármegyénkben a következő állatbetegségek fordultak elő: Sertésvész Bakabányán 1 eset, Lépfene Börzsöny, Alsó-Zsember és Gyerken 1—1 eset, Rühkór Kőkeszén 1, Szuhányban 10, Terbegecen 1 eset. — Az állategészség vármegyénk területén tehát igen kedvező.

— **A város és a — vivómester.** *Hatos* István vivómester már két ízben adott be kérvényt a város képviselőtestületéhez, adnak ki neki a városház nagy termét havi 10—12 órára, amiért ő havonként 20 korona díjat ajánlott fel. *Hatos* István nemes és intelligens sportot oktat, tanítványai csupa műveltebb emberek, a város a felajánlott díjért áldozattal nem tartozik; — nem értjük hát, miért utasították el immár másodízben minden okolás nélkül a kérvényt. — és az ezzel vivóciklusonként járó 80—100 korona jövedelmet?

— **RÖVID HIREK. Talált munkakönyv.** Szibenliszt Mártonné garamkövesdi asszony egy *Tóth* Sándor névre kiállított munkakönyvet talált. A könyvet tulajdonosa a szobi szolgabírói hivatalnál átvetheti. — **Ellopott marhalevél.** *Batár* Lajostól az ipolysági vásáron ellopták az ő szürke tehenéről kiállított (1199. tvh. és 127. k. szánu) marhalevélét.

— **RENDŐRI HIREK.** A *Korponai* rendőrkapitányság négy nem jelentkezett katonakötelest, — a szobi szolgabírói hivatal pedig *Kis* Zsófiát, a ki toloncutról szökött meg, — *Balázs* Antal kőművest, *Korucz* Józsefet hatósági közeg megsértése miatt körözteti.

A szerkesztő levelezései.

— *N. Vince Ósa.* Megérkeztek. A megszokott gyöngy apróságok. Sok vár közlésre de, ezeknek mindenekfölött előny.

— *H. J. Ián.* Köszönjük, legközelebb sorra kerül.

— *ifj. B. J. Budapest.* Közlésre szántuk.

— *Csillagi. Helyben.* Az egyiket (Ha felnézek este...) talán közöljük. A másik döcögős rimekbe nyírt próza. Irja hogy „kedvezőbb eredményre számított, tekintettel arra, hogy a kezdés nehézségein már régen túl van.” Nonono fiatal óriás, csak ne mindjárt a csillagokat verné. Ami levelének egyéb részét illeti, talán sikerülne helyben is beteges szervezetének megfelelőbb szellemi munkát találnia. Csak nézzem utána.

— *K. József. Ipoly-Keszi.* Köszönet és meleg parola és pácsi!

— *Magdolna.* A szeretet-et is köszönettel vesszük. De tán akadna arra a könnyű tollra kevésbé légiés tárgy is?

220. 1902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. jbiróság 1902. évi V. 104. számú végzése következtében *Meller Mór* dr. ügyvéd által képviselt *Kann* és *Heller* javára *László Sándor* ellen 41 kor. 60 fill. s járulékaik erejéig 1902. évi február hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 1050 koronára becsült következő ingóságok u. m. butorneműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. jbiróság 1902. évi V. 104. 2. számú végzése folytán 41 kor. 60 fill. tőkekövetelés, ennek 1901. évi november hó 21. napjától járó 5 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 31 kor. 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig *I p o l y s á g o n* leendő eszközzésére 1902. évi április hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény-cikk 107. és 108. §. alapján készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságok kat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ipolyság, 1902. március 17-én.

Balg Mór

kir. bir. végrehajtó.

Eladás vétel és bérlet

legeredményesebb, ha az Országos Pályázati Közlönyben

hirdettetik,

mely közlöny az ipar, kereskedelem, mező- és erdőgazdaság összes köreiben közkézen forog.

Mérsékelt hirdetési díjszabás.

Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal

— Budapest, —
Rökk-Szilárd-utca 27. sz.

Első magyar általános biztosító-társaság Budapesten.

KIADÁSOK. I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet. - Negyvennegyedik évi zárszámla 1901. január 1-től december 31-ig. BEVÉTELEK

Main financial statement table with columns for 'KIADÁSOK' (Expenses) and 'BEVÉTELEK' (Revenues). It includes sub-sections for 'I. Tűz-biztosítás', 'II. Szállítványbiztosítás', 'III. Jégbiztosítás', and 'IV. Betörésbiztosítás'. Each section lists various types of claims and payments with their respective amounts in korona and fillér.

VAGYON.

Mérlegszámla 1901. december 31-én.

Balance sheet table showing assets and liabilities. Assets include 'Elhelyezett tőképénzek', 'Készlet', and 'Készlet'. Liabilities include 'Részvényalapítók', 'Társasági tartalek', and 'Külön tartalek'. The table is organized into columns for 'korona' and 'fillér'.

KIADÁSOK.

II. Értékpapírosítási üzlet. - Harminnégyedik évi zárszámla 1901. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

Financial statement for the securities department. It lists 'KIADÁSOK' (Expenses) such as 'Törlesztett kötvények díja' and 'Visszaváltott kötvényekért', and 'BEVÉTELEK' (Revenues) such as 'A múlt évből áthozott díjtartalék'. Amounts are given in korona and fillér.

VAGYON.

Mérlegszámla 1901. december 31-én.

Balance sheet for the securities department. Assets include 'Értékpapírok' (Securities) and 'Készlet' (Inventory). Liabilities include 'Díjtartalék' (Premiums) and 'Biztosítási alap'. The table is organized into columns for 'korona' and 'fillér'.

Administrative information including names of directors (Kacsvinsky János, Gergely Tóder), board members (László Zsigmond, Ormody Vilmos), and other officials. It also includes the date 'Budapest, 1901. december hó 31-én.' and a signature line.

JEGYZÉKE az 50,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencésőbb esetben: **1.000,000 korona.**

Korona

1 jutalom 600000
1 nyer. á 400000
1 " " 200000
1 " " 100000
2 " " 90000
1 " " 80000
1 " " 70000
2 " " 60000
1 " " 40000
5 " " 30000
1 " " 25000
2 " " 20000
3 " " 15000
31 " " 10000
67 " " 5000
3 " " 3000
432 " " 2000
763 " " 1000
1238 " " 500
90 " " 300
31700 " " 200
3900 " " 170
4900 " " 130
50 " " 100
3900 " " 80
2900 " " 40

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. **Hat millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.**

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000 PÉNZNYEREMÉNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160,000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:
egy nyolcad (1/8) frt — 75 vagyis 150 kor.
egy negyed (1/4) frt 150 vagyis 300 kor.
egy fél (1/2) frt 300 vagyis 600 kor.
egy egész (1) frt 600 vagyis 1200 kor.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év április hó 21-ig bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.
BANKHÁZ
Budapest,
Hazánk legnagyobb detail osztály-sorsjáték üzlete.
Főáruházunk osztálysorsjáték osztályai:
Főüzlet: VI. Teréz-körut 46/a.
Fiókok: 1. Váci-körut 4.
2. Múzeum-körut 11.
3. Erzsébet körut 51.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.**

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... kor. összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellettelem bankjegyekben (bélyegekben.) } A nemtetszőtörrendő.

Juhász Zoltán
ipolysági
vaskereskedésében
egy jó házból való fiu
tanulónak
felvétetik. A tót nyelvet bírók előnyben részesülnek.

Vállalkozók és építésszek
figyelmébe!

Az „Országos Pályázati Közlöny“ szállításokra, építkezésekre kiírt összes nyilvános és magán pályázatot közli. Előfizetési ár negyed évre 4 korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban **Budapest, Rökk-Szilárd-utca 27. szám.**

141. 1902. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a v.-mikolai kir. járásbírótság 1901. évi V. 269. sz. végzése következtében Nagy Áron dr. ügyvéd által képviselt Schwabach Sándor javára Deutsch Dávid ellen 139 korona 34 fill. s jár. erejéig 1901. évi augusztus hó 28-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 920 koronára becsült butorok stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a vmikolai kir. járásbírótság V. 269/2. 1901. sz. végzése folytán 139 kor. 34 fill. tökekövetelés, ennek 1901. évi március hó 8 napjától járó 5 % kamatai és eddig összesen 68 koronában bírólág már megállapított költségek erejéig Ipoly-Pásztón leendő eszközzésére **1902. évi április hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik a befolyandó vételárra nézve a hitelező követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy re-zükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirtot bírói kiküldöttnél szóval vagy írásban bejelenteni tartoznak.

V.-Mikolán, 1902. április 8-án.
Német Emil
kir. bírósági végrehajtó.

66. 1902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. bíróság 1901. évi V. 722. számú végzése következtében Martiny Miksa dr. ügyvéd által képviselt özv. Klemp Jaroslavné javára de Sorgó Miksa ellen 360 korona s jár. erejéig 1901. évi szeptember hó 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 964 koronára becsült következő ingóságok u. m. butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbírótság V. 1902. évi 28. számú végzése folytán 360 korona tökekövetelés, és járulékaiból még hátráliekos követeles erejéig Ipolyságon leendő eszközzésére **1902. évi május hó 1-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ipolyságon, 1902. április 5-én.
Balg Mór
kir. bír. végrehajtó.